

Gorenjski Glas

TOREK, 24. JANUARJA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 7, CENA 2,20 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Priprave so v najvišji prestavi

Priprave na FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Planici, ki bo med 21. februarjem in 5. marcem, so v najvišji prestavi. Kako potekajo na nekaterih »deloviščih« v Planici, smo pogledali v družbi Vite, maskote prvenstva.

SUZANA P. KOVAČIČ

Rateče – FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Planici se nezadržno približuje. Predstavitve poteka po številnih krajih, kjer ljudi navdušuje, jim da »petko« ali pa jih stisne v objem čaplja Vita, maskota svetovnega prvenstva. Kot napovedujejo organizatorji, se med 21. februarjem in 5. marcem obeta »eden najbolj vznemirljivih športnih dogodkov, kadarkoli organiziranih v Sloveniji in prelepi Gorenjski, ki bo Slovenijo in naše kraje približal več kot petsto milijonom gledalcev in poslušalcev po celem svetu.«

Sklenjen je tudi dogovor s Slovenskimi železnicami, da bodo iz cele Slovenije na voljo brezplačni redni in izredni vlaki za vse imetnike vstopnic za planiški spektakel. Organizacijski komite Planica že zdaj poziva obiskovalce k trajnostnemu ravnanju in čim večji uporabi javnih prevoznih sredstev. »Varovanje okolja in spoštovanje narave je ključna usmeritev pri načrtovanju postavitve prizorišča, sprejemu obiskovalcev in izvedbe svetovnega prvenstva.«

Organizacijski komite Planica ter javni zavod Turizem Bled in Občina

Bled kot sogostitelja bodo združenimi močmi v soboto, 4. februarja, med 10. in 15. uro organizirali posebno brezplačno prireditev na Blejski promenadi Planica na Bledu. Med drugim bodo otrokom omogočili brezplačno uporabo montažne otroške skakalnice Mini Planica in tudi maskota Vita ne bo zamudila priložnosti, da vse skupaj povabi na svetovno prvenstvo. Že minulo soboto pa smo se z Vito družili v Planici in skupaj z njo doživeli planiški utrip, pogledali, kako potekajo zadnje priprave na nekaterih »deloviščih« ...

▶ 10. stran

Uradna maskota svetovnega prvenstva Vita ob vsaki priložnosti vse skupaj povabi v Planico na FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju. / Foto: Nik Bertonec

Krajani Mlake »na čakanju«

Ustavno sodišče je znova zavrglo pobudo za začetek postopka ustavne presoje občinskega prostorskega načrta za gradnjo stanovanjske soseske na Mlaki pri Kranju.

SIMON ŠUBIC

Mlaka pri Kranju – Ustavno sodišče je pred kratkim znova zavrglo pobudo Društva za ohranitev Udinboršta za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti občinskega podrobnega prostorskega načrta za gradnjo novega naselja z okoli 400 stanovanji na Mlaki pri Kranju in odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč. Ustavno sodišče, ki je o tem odločalo že leta 2000, je znova poudarilo, da izpodbijana odloka ne učinkujeta neposredno, saj še ne omogočata gradnje.

▶ 6. stran

Krajani Mlake pri Kranju ne nasprotujejo spremembi namenske rabe zemljišč, temveč načrtovani gradnji blokovskega naselja na območju Udin boršta. / Foto: Gorazd Kavčič

Nova stanovanja na Jesenicah

Na Jesenicah pripravljajo vse potrebno za začetek gradnje dveh večstanovanjskih objektov v središču mesta, na območju pod TVD Partizan. ▶ 5. stran

ODKUP MESNATIH, DEBELIH IN ČRNIH KRAV!

(02) 790 15 60, 031 733 637

Odkup celotnih govejih čred na gospodarstvu.

PLAČILO TAKOJ!

ODKUP KRAV do 4,00 € + davek

AKTUALNO – prodaja **MALIH BIKOV 200–300 kg**

Aktualne dnevne cene:

BIKI do 4,75 € + davek
TELICE do 4,60 € + davek

Tedenska prodaja **MALIH TELIČK**; cca 200–250 kg!

Kogler Franc A., d.o.o. Parmova ulica 53, SI-1000 Ljubljana

Zagotovljeno plačilo v dveh dneh na vaš bančni račun.

AKTUALNO

Višje plačilo za študente

Dvig minimalne plače se bo obrestoval tudi dijakom in študentom, ki lahko pričakujejo dvig minimalne urne študentske postavke. Ta bo po novem znašala 6,92 evra na uro bruto oz. 5,85 evra neto.

2

GORENJSKA

Na Voglu pred veliko investicijo

Ko se bo letošnja zimska sezona zaključila, se bo na Voglu začel več kot osem milijonov evrov vreden projekt, katerega glavna investicija je nova krožna kabinska žičnica Zadnji Vogel.

5

ŠPORT

Dobrodelni Boštjanov Dr. Fig

Tribune kranskega bazena je za polnilna nepregledna množica, ki si je prišla ogledat 24. mednarodni plavalni dogodek Boštjanov Dr. Fig, napolnjen z dobrodelnostjo, dobro voljo in zabavo.

13

KMETIJSTVO

Skrbi skrbnega lastnika gozda

Klemen Kavar iz Podljubelja, eden od prejemnikov lanskega priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda, je pred izzivom, kako najbolj strme gozdove odpreti za gospodarjenje.

15

VREME

Danes bo oblačno s padavinami. Jutri bo pretežno oblačno, oblačnost se bo čez dan trgala. V četrtek bo oblačno in suho.

-1/2 °C

jutri: pretežno oblačno

9177033521666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

V Cerklje prihaja žlahtna komedijantka
Moja Fatur

Nikoli ni prepozno je naslov nove monokomedije z Mojco Fatur. Žlahtna komedijantka tokrat blesti v vlogi Alje, mame, žene, gospodinje, računovodkinje ..., ki se odloči, da je čas za spremembo. Sledila bo svojim sanjam, v roke spet prišla frizerske škarje in spremenila svet na bolje. Predstava v sklopu gledališkega abonmaja Smejmo se v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika bo v četrtek, 2. februarja, ob 20. uri. Na voljo je še nekaj vstopnic za izven, naročite jih lahko po e-pošti (info@smejmo.se) ali telefonu (051 606 220). Več informacij najdete na spletni strani www.smejmo.se.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za ogled prestave. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kdo organizira nasmejane gledališke večere v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah? Odgovore pošljite do petka, 27. januarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ANGELA KLEMENČIČ iz Škofje Loke.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete
tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Prihajajo zimske počitnice

Kljub temu da še ni minil mesec dni od začetka novoletnih počitnic, se slovenski šolarji že lahko veselijo prihajajočega zimskega oddiha, ki bo letos nastopil kar mesec dni prej.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Če smo bili v preteklosti vajeni, da se otroci na zimske počitnice podajo ob koncu februarja, bodo letos sproščeno zadihali že konec tega meseca. Dne 30. januarja se namreč začenejo zimske počitnice za učence, ki prihajajo iz koroške, podravske, pomurske, savinjske in posavske statistične regije ter z območja jugovzhodne Slovenije z izjemo občin Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel, trajale pa bodo vse do 3. februarja. V lanskem šolskem letu je ta del

slovenskih učencev v obdobje zimskih počitnic vstopil šele 28. februarja, doma pa so ostali do 4. marca. Drugi del Slovenije, ki se je lani na zimskem oddihu mudil od 21. do 25. februarja, pa bo letos v zimskih radostih lahko užival malce dlje. Otroci z območja gorenjske, goriške, notranjsko-kraške, obalno-kraške, osrednjeslovenske, zasavske statistične regije ter prej omenjenih občin bodo namreč v zimske počitnice vstopili 6. februarja, dodatno pa bodo zaradi Prešernovega dne, ki pade v obdobje počitnic, doma ostali še v ponedeljek, 13. februarja.

Višje plačilo za študente

Dvig minimalne plače se bo obrestoval tudi dijakom in študentom, ki lahko pričakujejo dvig minimalne urne študentske postavke, ki po novem znaša 6,92 evra na uro bruto oz. 5,85 evra neto.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Potem ko je 1. januarja prišlo do največjega dviga minimalne plače v zadnjem desetletju, je posledično prišlo tudi do sorazmernega dviga študentske urne postavke. Nova minimalna urna postavka tako od minule sobote znaša 6,92 EUR/h bruto oz. 5,85 EUR/neto. Kljub temu pa ponudba del na trgu v zadnjih letih presega povpraševanje s strani dijakov in študentov, saj so, kot odgovarjajo na e-Študentskem Servisu, generacije študentov precej manjše kot pred desetimi leti, poleg tega pa imajo mnogi zaradi bolonjskega sistema študija manj časa za delo. »Dve tretjini mladih (v povprečju 100.000) na leto opravi vsaj eno uro študentskega dela, v povprečju pa opravijo devet ur tedensko. Povprečno delajo dijaki in študenti pri petih različnih delodajalcih letno,« je pojasnila Carmen Zajc, vodja posredovanja dela, in dodala, da so bolj zaželeni tista dela, ki veljajo za najbolj plačana in se opravljajo pri uglednih delodajalcih.

Spremembe zadnjega desetletja

V zadnjih desetih letih je na področju študentskega dela prišlo do številnih sprememb. Mladim je začela teči pokojninska doba, plačani so prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakonsko določena minimalna urna postavka se vsako leto usklajuje z minimalno plačo, poleg tega pa je s poostritvijo visokošolske in šolske zakonodaje

Delo v gostinstvu med študenti in dijaki pogosto velja za »neugledno«, zato se delodajalci na tem področju srečujejo z velikimi zaposlitvenimi stiskami. / Foto: Nik Bertonec

onemogočeno ponarejanje potrdil o vpisu in fiktivnem vpisovanju. Carmen Zajc še dodaja, da se je študentsko delo bistveno podražilo, povečali so se prispevki, in kot primer navaja: »Za študenta, ki je v letu 2004 opravljal študentsko delo in prejel 100 evrov honorarja, je delodajalec plačal 114 evrov. Danes plača 167,06 evra.«

Kaj si mladi želijo

Študentsko delo ne predstavlja redne oblike zaposlitve, temveč velja za občasno ali začasno delo, ki je pogojeno s časom rednega izobraževanja. »Mladi vedno bolj iščejo strokovna dela, povezana z njihovo smerjo šolanja, in dela, pri katerih pridobijo pomembne kompetence in delovne izkušnje. Tisti, ki zaključujejo študij, imajo za delo več časa, opravljajo bolj zahtevna in strokovna dela v smeri študija, prepoznavajo pomen

delovnih izkušenj in kompetenc,« so pojasnili pri največjem posredniku študentskih del v Sloveniji. Na drugi strani pa prepoznajo, da veliko študijskih programov, sploh družboslovnih, ne vključuje ustrezne prakse, kar posledično pomeni,

Mladi se po opravljenih raziskavah v kar 62 odstotkih zaposlijo v podjetju, kjer so prej opravljali študentsko delo, in kot pojasnjuje Carmen Zajc, tudi delodajalci vse bolj prepoznajo študentsko delo kot učinkovit sistem kadrovanja.

Manj zaželeno dela so dela, ki so plačana po minimalni urni postavki bruto 6,17 evra na uro oz. neto 5,21 evra na uro, takih je trenutno objavljenih okrog 18 odstotkov.

da mladi, če se ne angažirajo, na trg dela prihajajo brez delovnih izkušenj. »Delodajalci imajo še posebej velike stiske pri deficitarnih poklicih. Manj zaželeno dela so dela, ki so plačana po minimalni urni postavki (6,17 EUR/h bruto, 5,21 EUR/h neto), takih je trenutno objavljenih okrog 18 odstotkov, in pa delo v gostinstvu,« še dodajajo na e-Študentskem Servisu.

»Opažamo, da delodajalci vse bolj pogosto obiskujejo mlade že na srednjih šolah in fakultetah in jih že za časa šolanja poskušajo navdušiti, da bi se kasneje zaposlili v njihovi organizaciji,« je razložila Zajčeva in dodala, da se tudi mladi vse bolj zavedajo, da jim izkušnje, pridobljene v času šolanja, in navezani stiki z delodajalci omogočajo lažjo prvo zaposlitev.

Štipendije za deficitarne poklice

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je minuli četrtek objavil javni razpis za pridobitev štipendije za deficitarne poklice za šolsko leto 2023/2024.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Štipendije so namenjene spodbuditi mladih k vpisu v izobraževalne programe poklicev, za katere na trgu dela primanjkuje kadra. Pri pripravi razpisa v vrednosti 3.675.000 evrov so osnovali nabor deficitarnih poklicev, vlogo za štipendijo pa bodo bodoči dijaki lahko oddali od 19. junija do vključno 22. septembra 2023. Štipendijo v višini 107,42 evra mesečno bodo lahko pridobili

dijaki, ki bodo svojo srednješolsko izobraževalno pot začeli med naslednjimi programi: kamnodelnik, inštalater strojnih in-

tesar, klepar, izvajalec suhomontažne gradnje, slikopleskar, črkoslikar, pečar, gozdar, dimnikar ter gastronom hotelir.

Letos med deficitarnimi poklici, za katere bo mogoče pridobiti štipendijo, ni več triletnih programov mehatronik operater in elektrinar.

štalacij, oblikovalec kovin orodjar, tehnik steklarstva, avtokaroserist, pek, slaščičar, mesar, tapetnik, mizar, izdelovalec kovinskih konstrukcij, zidar,

Štipendije bodo na voljo tudi za izbor dvojezičnih izobraževalnih programov: ekonomski tehnik, avtoserviser in predšolska vzgoja, ki se izvajajo v

italijanskem jeziku, ter mehatronik, strojni, kemijski in ekonomski tehnik, ki se izvajajo v madžarskem jeziku. Na voljo bo tisoč štipendij, prejemniki pa bodo izbrani glede na višjo povprečno oceno v zaključnem razredu osnovne ali nižje poklicne šole ter višjo povprečno oceno izbirnih predmetov v zaključnem razredu osnovne šole oziroma strokovnih predmetov v zaključnem razredu nižjega poklicnega izobraževanja.

Beseda leta je gasilec

Besedi leta 2022 je pripadla kar četrtnina glasov med enajstimi finalistkami. Kretnja leta je postala »vse je v naših rokah«.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Izbor Beseda leta, ki ga od leta 2016 pripravljajo v Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU, je letos dobil svojo sedmo izbranko – besedo, ki je med govoricami in govorkami slovenskega jezika najbolj zaznamovala preteklo leto. Med 253 predlaganimi besedami in besednimi zvezami se jih je v ožji izbor uvrstilo enajst, zmagovalko pa je določilo spletno glasovanje.

Prvih šest zmagovalk izbora Beseda leta:

2016 – begunec, 2017 – evropski prvaki, 2018 – čebela, 2019 – podnebje, 2020 – karantena, 2021 – PCT.

Kot je na razglasitvi v petek popoldne povedala vodja akcije dr. Simona Klemenčič z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, je bilo letos na novi spletni strani www.beseda-leta.si oddanih 4108 glasov. Največ, kar 1032, so jih glasovalci namenili besedi gasilec, sledita pa jih besedi svoboda s 772 glasovi in draginja, ki je izbrala 579 glasov. Slednjo

Foto: Tina Dokl

so sicer za prvo izbrali bralci časnika Delo, ki poleg RTV v akciji sodeluje kot medijski pokrovitelj. Lestvica se po zbranih glasovih nadaljuje z besedami: vojna, predsednica, femicid, supervolilno leto, energent, bot, predator in povzemalnik.

Akcija Beseda leta se tako po preteklih dveh letih, ko so prevladovala besede in besedne zveze, povezane s pandemijo in potem s cepljenjem, zmagali sta besedi karantena in PCT, se tako spet vrača v ustaljene tirnice z naborom bolj raznorodnih

besed. Kljub temu pa jim je na neki način skupno, da jih kar nekaj izmed njih opisuje neko negotovost in stisko, v katero je pahnjen svet, potem ko je pandemija vendarle nekako izzvenela.

Tudi letos so pod okriljem Zveze društev gluhih in naglušnih izbrali krettno leta. Ta je »vse je v naših rokah«, nanaša pa se na razstavo, ki jo je lani Hiša znakovnega jezika pripravila v Jakopičevem razstavišču v ljubljanskem Tivoliju. Slovar slovenskega znakovnega jezika trenutno obsega nekaj manj kot 22.000 kretnej, sproti pa se ustvarjajo nove, tokrat sta vsled dogodkov v slovenski družbi povsem svoji krettnji dobila tudi aktualni predsednik vlade Robert Golob in predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič.

Pesem leta, v katero je avtorju uspelo smiselno vplesti vseh 11 besed finalistk, je napisal zamejski Slovenec Peter Verč. Na ZRC SAZU beležijo tudi tako imenovane novotvorjenke. Za najboljšo med letošnjimi »novimi« besedami preteklega leta je bila izbrana beseda vedobeznik, ki označuje človeka, ki beži pred znanjem, vedenjem in ki se boji resnice.

K

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ

Gasilec v čast

V sosednjem članku pišem o besedi gasilec. Ne naključno, saj je bila po spletnem glasovanju s četrtnino vseh oddanih glasov izbrana v akciji Beseda leta, ki jo že sedmo leto organizira ZRC SAZU. Ob zmagovalni je bilo med finalistkami še deset besed oziroma besednih zvez, in sicer: vojna, predsednica, femicid, supervolilno leto, energent, bot, predator, povzemalnik, draginja in svoboda. Kljub navidezno močni konkurenci – lani se je začela vojna v Ukrajini, svet pretresa energetska kriza in z njo draginja, Slovenijo pa so zaznamovale tudi trojne volitve in referendum, ljudje so močno podprli gibanje, ki ima v imenu besedo svoboda, dobili smo prvo predsednico države ... – pa »sotekmovalk« ob besedi gasilec niso imele nobenih možnosti.

Odnos do gasilcev in gasilstva je med Slovenci tako rekoč enoznačen, naj gre za leve ali desne, verne ali ateiste, živeče v mestu ali na podeželju. Gasilci so del narodovega značaja, podobno kot navdušenje nad našimi uspešnimi športniki, že prislovična priljubljenost hoje v gore in na drugi strani vsakoletno letovanje na hrvaški obali. Ob gasilcih je naša enotnost trdna, kar ob 1341 prostovoljnih gasilskih društvih, v katera je vključenih 165.000 članov, od tega 36.000 operativnih gasilcev, niti ni čudno. Najbrž ga ni med nami, ki ne bi imel v širšem sorodstvu ali med prijate-

lji in znanzi kakšnega prostovoljnega gasilca ali gasilke. Ob vsem zapisanem so si glas za besedo leta 2022 gasilci nedvomno zaslužili z lanskim angažmajem pri gašenju obsežnih požarov na Krasu. Njihova zavzetost in nesebična pomoč, poleg profesionalnih gasilcev so pri gašenju sodelovali gasilci prostovoljnih društev iz vse države, sta ljudem vsekakor ostali v spominu na preteklo leto.

Ne le besede, ki postanejo besede leta, ampak tudi vse, ki se uvrstijo v finalni izbor, vedno znova odražajo duh časa, v katerem živimo. Povezane so z izstopajočimi dogodki doma in v svetu, posamezniki in njihovimi ravnanji ter stanjem v družbi v posameznem letu. Beseda vojna se je v sedmih letih slovenskega izbora med finalistkami tokrat pojavila prvič. Morda zato, ker ta tokrat poteka v Evropi, bližju nas, in jo na daljavo občutimo vsi. Če ne drugega, nam ostaja upanje, da bodo odgovorni ravnali modro in bomo za letošnje leto lahko namesto vojne izbrali besedo mir, morda pa se bo besedi zdravstvo ob pozitivni konotaciji pridružila še novotvorjenka pozdravstvo. Kajti tokrat za najboljšo novotvorjenko izbrana beseda vedobeznik kot oznaka za tistega človeka, ki beži pred znanjem, vedenjem in se boji resnice, nam res ne more biti v čast. Lov na besedo leta 2023 je namreč že odprt.

Znano število mest za novince

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je pretekli teden objavilo razpis za vpis novincev v srednje šole in dijaške domove za prihodnje šolsko leto.

MATEJA RANT

Kranj – Za 21.571 učencev, ki v letošnjem šolskem letu zaključujejo osnovno šolo, bo na voljo 25.560 vpisnih mest. V gorenjski regiji šolo zaključuje 2188 učencev, ki bodo lahko kandidirali tudi za 2672 razpisanih mest v srednjih šolah v gorenjski regiji. Podrobnejša pojasnila o vpisu in druge informacije o šolanju bodo prihodnji dijaki lahko dobili na informativnih dnevih, ki so predvideni 17. februarja ob 9. in 15. uri in 18. februarja ob 9. uri.

Od skupno 25.560 razpisanih mest je po podatkih iz razpisa v programih nižjega poklicnega izobraževanja razpisanih 700 mest (enako kot lani), v programih srednjega poklicnega izobraževanja 6872 mest (prav tako enako kot lani), v programih srednjega strokovnega izobraževanja 10.344 mest (lani

V srednjih šolah v gorenjski regiji je razpisanih 2672 vpisnih mest. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

10.176), v programih splošnih gimnazij pa 5966 mest (lani 5976), od tega 476 (lani 504) v zasebnih šolah. V programih strokovnih gimnazij, kamor sodijo programi Tehniška gimnazija, Umetniška gimnazija in Ekonomska gimnazija, je razpisanih 1678 mest (lani 1474).

Skupaj je v programih splošnih in strokovnih gimnazij razpisanih 7644 mest (lani 7450). Šole bodo prijave za vpis sprejemale do 3. aprila, ministrstvo pa bo najkasneje do 7. aprila do 16. ure na spletnih straneh objavilo stanje prijav za vpis po posameznih programih oziroma

šolah. Kandidati, ki se bodo želeli prijaviti v program, za katerega je treba izpolnjevati še posebne vpisne pogoje oziroma je treba opraviti preizkus nadarjenosti, se morajo za preizkus prijaviti pred prijavi za vpis v šolo oziroma najkasneje do 2. marca.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urša Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,20 EUR, petek 2,50 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Najvišja podpora v Bohinju

Prispevek, ki ga namenljajo občine za novorojenčke, je različen. V Bohinju se z dvigom minimalne plače (še) zvišuje.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Bohinj – Podpora občine ob rojstvu otroka ni zakonsko obvezna, pač pa znak pozornosti, spodbuda staršem, ki si ustvarjajo družino, pomoč pri kritju stroškov, dviganje kakovosti varstva otrok in družine, so navedli sogovorniki. Poizvedovanje o višini pomoči je pokazalo, da dve tretjini gorenjskih občin za

rasti cen življenjskih potrebščin, gibanje plač, gospodarske razmere ... Po drugi strani se na občini zavedamo, da so mlade družine v primerjavi z življenjem v mestih v slabšem položaju, kar se tiče dostopnosti in možnosti za karierno in družbeno življenje (oddaljenost službe, oddaljenost od trgovin za nakup otroških potrebščin in drugih storitev, potrebnih

Rojstvo otroka prinese veselje, obenem pa za starše pomeni finančni zalogaj. / Foto: Tina Dokl

Poleg denarja nekatere občine novorojenčkom podarjajo sadike dreves, copatke, knjižna darila ...

novorojenčke namenjata od 200 do 350 evrov, če upoštevamo zneske za prvega otroka; ponekod je namreč prispevek za drugega, tretjega, četrtega ... otroka višji.

V Bohinju so podpora pred dobrima dvema letoma poenotili in vezali na višino minimalne bruto plače, ki velja v letu otrokovega rojstva ali posvojitve, kar pomeni, da bo letos znašala 1203,36 evra bruto. »Župan je imel pri predlagani višini v mislih upoštevanje

mladim družinam). Na neki način je to pomoč in spodbuda mladim družinam, da ostanejo, živijo in ustvarjajo v Bohinju, kjer imamo na podlagi statistike sicer zelo velik delež starejšega prebivalstva,« so pojasnili.

Nekatere občine višajo pomoč

Stimulativno naravnani so tudi pravilnik o denarnem prispevku občine Jezersko – prvorojencem namenja petsto evrov, vsakemu

naslednjemu otroku pa še dodatnih sto, in kot ugotovljajo v občinski upravi, je tudi zato vse več otrok v šoli in vrtcu. V Cerkljah podpora ob rojstvu prvega otroka znaša 250 evrov, za drugega sto več, potem pa se zvišuje za 50 evrov. »Staršem pomagamo pri kritju stroškov že

od leta 1999, dvig prispevka pa je morda tudi spodbuda za še kakšnega člana družine,« pravi župan Franc Čebulj.

Enkratno denarno pomoč stopnjujejo še v Radovljici (z 200 na 250, za naslednje otroke 300 evrov) in v Žirovnici, kjer starši za prvega

in drugega otroka prejmejo 350 evrov, za naslednje pa 550. »Če smo čisto iskreni, se zaradi teh zneskov starši ne odločajo za otroke.« Cilj je po besedah župana Leopolda Pogačarja skupaj z ostalimi politikami (šolstvo, zdravstvo, komunalna urejenost občine, delovanje

društev, nove pozidave ...) pomagati ustvarjati življenjsko okolje, ki spodbuja k večjemu številu otrok. »Tudi v Žirovnici se nadpovprečno staramo in se zavedamo, da so mladi garancija za razvoj naslednjih generacij in občine kot celote.«

Kot smo še izvedeli, je v Žirovni na občinski svet podan predlog za zvišanje podpore s 150 na 200 evrov, prav tako pa višji znesek pričakujejo v Kranjski Gori, kjer za novorojenčke trenutno namenja 327,84 evra.

Različna višina pomoči sicer ni edino, kar se razlikuje od občine do občine – v Naklem je prav v teh dneh objavljen razpis, na podlagi katerega bodo ob materinskem dnevu nakazali enkratne denarne prispevke za otroke, rojene v letu 2022, ostale občine o odobritvi pomoči, v skladu s svojimi pravilniki oziroma odloki, odločajo sproti (po prejemu vloge). Poleg denarja nekatere novim občanom podarjajo sadike dreves, copatke, knjižna darila ...

Dajanje napitnine s kartico

»Plačevanja s kartico je vedno več. V času pred epidemijo je bilo v našem lokalu s kartico izvedenih le okrog dvajset odstotkov plačil, zdaj gremo že proti štiridesetim odstotkom,« pravi kranjski gostinec Aleš Piskernik.

KLARA MRAK

Kranj, Kranjska Gora – Čas epidemije covid-19 je spremenil marsikaj, med drugim tudi navade pri načinu plačevanja. Če smo pred nekaj leti v denarnici mnogokrat še imeli gotovino, jo imamo zdaj vedno redkeje. Tako tudi evra za kavo nima več v drobižnici; natakarkarju raje ponudimo kartico. Pa bi vseeno radi pustili tistih

deset ali dvajset centov napitnine. Tako se dajanje napitnine pri plačevanju s kartico vedno bolj uveljavlja.

»Z enim izmed slovenskih ponudnikov tovrstnih storitev Elly POS smo začeli sodelovati decembra lani. Velikokrat k nam pridejo gostje iz tujine in oni so večkrat rekli, da bi ob kartičnem plačilu radi pustili napitnino. V tujini je ta navada že dobro uveljavljena,« pove

Piskernik. »Odziv strank je dober. Približno polovica jih ta sistem dajanja napitnin že pozna, polovica ne. Mi jim stvar predstavimo, povemo, da imajo možnost na ta način pustiti napitnino, od nikogar pa nič ne zahtevamo, tu gre izključno za odločitev posameznika.«

Gostje lahko na zaslonu POS-terminala izberejo eno od možnosti, s katero določijo, koliko napitnine v odstotkih želijo pustiti. »Lahko se seveda odločijo tudi, da izberejo 'brez napitnine'. Sicer imamo v dobrem mesecu dobre izkušnje, je pa res, da smo začeli decembra, ko so ljudje običajno bolj radodarni,« se nasmehne Piskernik. Zanimalo me je, kako do izplačanih napitnin pridejo natakarkarji. »Pri nas smo se z internim aktom podjetja odločili, da enkrat na leto. Drugače pa se lahko izplačuje mesečno, tedensko, dnevno, kakorkoli se podjetje odloči. Za zdaj izplačilo ostaja neobdavčeno.«

Da gostje sedaj pogosteje puščajo napitnino, nam je povedal tudi eden izmed

Aleš Piskernik, Irish Pub: »Tuji gostje so ob kartičnem plačilu večkrat rekli, da bi radi pustili napitnino.« / Foto: Primož Pičulin

kranjskogorskih gostincev. »Nakazilo napitnine s kartico je bilo sicer možno že prej, vendar na izrecno zahtevo gosta. Novi program pa

da se nakazana napitnina po šifrah vsakega posameznega natakarkarja sešteva. Vsak natakarkar tako ob koncu delovnega dne iz blagajne vza-

Kot nam je povedal vodja prodaje pri sistemu Elly POS Vadim Mancevič, je na Gorenjskem vedno več povpraševanja po tovrstnih storitvah. »Odzivi so pozitivni, lahko povem, da niti ena stranka še ni vrnila našega POS, razen v primeru zaprtja lokala, s.p.-ja ali covidnih točk za testiranje. Če se osredotočim na gostince, poudarjajo enostavnost uporabe, predvsem modula napitnin.« Na ta način sicer v Kranju zagotavljata plačilo oziroma dajanje napitnin denimo tudi Beer Pub in Bazen Bar & BBQ.

»Odziv strank je dober. Približno polovica jih ta sistem dajanja napitnin že pozna, polovica ne. Mi jim stvar predstavimo, povemo, da imajo možnost na ta način pustiti napitnino. Od nikogar pa nič ne zahtevamo, tu gre izključno za odločitev posameznika.«

avtomatsko gosta povpraša glede napitnine in ga tako neposredno postavi pred izbiro o plačilu in višini napitnine. Program deluje tako,

me napitnino v obliki gotovine, nato se napitnina deli med osebe po ključu, ki je odvisen od posameznega gostinskega obrata.«

Sistem za dajanje napitnine s plačilno kartico uporablja vse več gostincev. / Foto: Primož Pičulin

Na Voglu pred veliko investicijo

Potem ko je v zadnjih dneh tudi na Voglu zapadlo dovolj snega, je smučarska sezona na tem priljubljenem visokogorskem smučišču v polnem zamahu. Ko se bo zaključila, se bo na Voglu začel več kot osem milijonov evrov vreden projekt, katerega glavna investicija je nova krožna kabinska žičnica Zadnji Vogel.

MARJANA AHAČIČ

Ukanc – »Sezona se je začela povprečno, startali smo normalno, snega je bilo dovolj, odprte so bile vse proge razen Šije, obisk je bil lep.« je začetek letošnje zimske sezone na Voglu opisala Aleksan-

je namreč eno prvih smučišč pri nas, ki so prepoznala priložnost tudi v poletni sezoni.

»Tudi če bi bila zima res zelo slaba, smo vedno optimistični, da nas bo na pozitivno potegnilo poletje. Pri nas sta namreč zimska in poletna sezona že nekaj

»Zraven smo prijaviteli še tako imenovano petzvezdično doživetje: kulinarčni večer pod zvezdami, voden ogled nočnega neba z zvezdogledom, lokalno tržnico z domačimi dobavitelji in domačo kulinariko ...«

dra Fiorelli, direktorica skupnih služb v podjetju Žičnice Vogel. Zaradi visokih temperatur je dva dneva v začetku leta smučišče le delno obratovalo, po zadnjem obilnejšem sneženju pa so se prejšnji konec tedna tja spet vrnili smučarji, tako da na Voglu tudi letos še lahko upajo na uspešno zimsko sezono.

Zimska in poletna sezona enakovredni

Lanska, pravi Fiorellijeva, je bila s kar 131 dnevi neprestanega obratovanja smučišča odlična, tako finančno kot po številu obiskovalcev, prav tako poletna, Vogel

časa enakovredni, tako finančno kot po številu potnikov, razlike so odvisne predvsem od vremenskih razmer,« je pojasnila.

Panoramska vožnja z novo napravo

Na vrhuncu zimske sezone pa so v podjetju že sredi najintenzivnejših priprav na eno največjih investicij v zadnjem obdobju; gre za projekt vzpostavitve nove panoramske krožne kabinske žičnice Zadnji Vogel, s katero bodo nadomestili staro dvosedežnico, ki smučarje na vrh smučišča prevaža že od sredine šestdesetih let

Še zadnja sezona s staro sedežnico na Zadnjem Voglu. Do jeseni jo bodo nadomestili z novo krožno kabinsko žičnico.

prejšnjega stoletja. Za 8,5 milijona vreden projekt so na lanskem razpisu pridobili kar 6,5 milijona evrov sofinanciranja države.

Koncesijo in gradbeno dovoljenje za gradnjo krožne kabinske žičnice so že pridobili, čakajo le še na konec smučarske sezone, ko bodo začeli odstranjevati staro dvosedežnico in postavljati

novi, sodobno žičnico. Ta bo udobnejša za potnike in okoliju prijaznejša, tišja in tudi za nekaj minut hitrejša od sedanje dvosedežnice. V 23 kabinah s kapaciteto do deset oseb bo naprava v eni uri lahko prepeljala 1500 smučarjev oziroma (v poletnem času) pohodnikov. Kot posebno privlačnost nove naprave pa poudarjajo panoramsko

vožnjo, ki bo potnikom omogočala uživanje v izjemnih razgledih, v kabino bo mogoče naložiti tudi kolo. Vsi projekti morajo biti zaključeni še pred začetkom naslednje zimske sezone.

Kolesarski park, park za disk golf ...

Kot je pojasnila Fiorellijeva, so v projekt poleg

zamenjave stare dvosedežnice vključili tudi tako imenovane mehke vsebine, s katerimi bodo nadgradili poletno sezono: ureditev kolesarskega parka, parka za disk golf, nadgradnjo otroškega parka in ureditev visokogorske pohodniške arheološke pot z digitaliziranimi tablami TNP in z vizualizacijo življenja nekoč na arheološkem najdišču Dolga planja.

»Zraven smo prijaviteli še tako imenovano petzvezdično doživetje: kulinarčni večer pod zvezdami, voden ogled nočnega neba z zvezdogledom, lokalno tržnico z domačimi dobavitelji in domačo kulinariko,« je še pojasnila.

V načrtu imajo tudi nadaljnje investicije, med drugim načrtujejo zamenjavo vlečnice Kratki plaz in enosedežnice Šija, prijaviteli pa so se tudi na razpis za sofinanciranje prenove in nadgradnje nastanitvenih kapacitet, in sicer z nadomestno gradnjo obstoječega hostla, ki ga želijo preurediti v štiritvezdični penzion.

Nova stanovanja na Jesenicah

Na Jesenicah pripravljajo vse potrebno za začetek gradnje dveh večstanovanjskih objektov v središču mesta, na območju pod TVD Partizan. Investitor bo Stanovanjski sklad RS, občina pa bo zemljišče komunalno opremila.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah bo Stanovanjski sklad RS v prihodnjih dveh letih zgradil dva večstanovanjska objekta s skupaj 46 stanovanji. Ta bodo javna najemniška, prednost pri najemu naj bi imeli mladi oziroma mlade družine. Nova soseska

Župan Peter Bohinec:
»Kot župana me zelo veseli, da nam je uspelo izvesti prvi korak k reševanju stanovanjske problematike na Jesenicah. Z njim bomo zagotovili nove stanovanjske in bivanjske prostore za naše mlade družine.«

bo umeščena na območje OPPN Partizan, ob glavni cesti skozi Jesenice pod stavbo TVD Partizan. Zemljišče je že v lasti sklada, Občina Jesenice pa se je zavezala, da bo poskrbela za komunalno

Nova soseska bo umeščena na območje OPPN Partizan, ob glavni cesti skozi Jesenice pod stavbo TVD Partizan. / Foto: Nik Bertonec

opremo. Tako bo zgradila cestno omrežje z razsvetljavo, vodovodno in hidrantsno omrežje, kanalizacijo ter vročevodno, elektroenergetsko in telekomunikacijsko omrežje. Novi župan Peter Bohinec je pred dnevi že podpisal pogodbo za izdelavo projektne dokumentacije za gradnjo komunalne opreme, izdelovalec bo

podjetje Savaprojekt iz Krškega, vrednost pogodbe znaša 120 tisoč evrov.

Ko bo dokumentacija izdelana, bo Občina Jesenice takoj oddala vlogo za gradbeno dovoljenje, ki ga pričakujejo še letos. Za komunalno opremo imajo zagotovljen milijon evrov v občinskem proračunu. Istočasno z gradnjo komunalne infrastrukture

naj bi potekala tudi gradnja stanovanjskih objektov. Sklad je namreč že izbral izvajalca za projektiranje stanovanjskih objektov in zunanje ureditve.

Direktor sklada Črtomir Remec je tako že napovedal, da bo gradnja 46 stanovanj na Jesenicah eden od projektov, ki jih bodo izvedli v prihodnjih dveh letih.

Župana Jesenic in Šentjakoba v Rožu o predornini

Jesenice – Jeseniški župan Peter Bohinec je na povabilo župana Guntrama Perdacherja obiskal avstrijsko občino Šentjakob v Rožu, ki je z Jesenicami pobratena od leta 2007. Govorila sta predvsem o možnosti plačevanja nižje pristojbine za uporabnike predora Karavanke, ki živijo v občinah Jesenice in Šentjakob v Rožu. Potniki, ki se skozenj vozijo vsakodnevno, za predornino mesečno odštejejo skoraj sto evrov. Občini sta že lani podali pobudo za uvedbo nižjega, pavšalnega zneska. Župan Bohinec je na srečanju napovedal, da bo prek ministrstva za zunanje zadeve sprožil postopek, v katerem se bosta najprej sestali obe zunanji ministri, na podlagi sprejetega dogovora med njima pa končni predlog rešitve izvedli ministri za infrastrukturo obeh držav. Prisoten je bil tudi predstavnik avstrijskega upravljavca avtocest ASFINAG, ki je zagotovil, da bo s pobudo seznanil odločevalce na avstrijski strani.

LesKa

LESKA d.o.o., Ulica Konrada Babnika 25, 1000 Ljubljana

zaposli

MIZARJA in MIZARSKEGA TEHNIKA (m/ž)

Delovne naloge:

- delo poteka na lesnoobdelovalnih strojih
- izdelava izdelka po nalogu nadrejenega
- montaža izdelanega pohištva v delavnici

Pričakujemo:

- III. ali IV. stopnjo izobrazbe lesne smeri
- zanesljivost, komunikativnost, natančnost

Nudimo:

- delo za določen čas (3 mesece z možnostjo podaljšanja v nedoločen čas)
- plačilo po dogovoru, dopoldansko delo od 7 do 15 ure

Delo poteka v **Poslovni coni, Žeje pri Komendi, Pod Brezami 8, 1218 Komenda.**

Kandidati naj vloge pošljejo na **e-naslov: leskadoo@siol.net**

Smuka tudi na Rudnem

ANA ŠUBIC

Železniki – Po zgoz sedmih smučarskih dneh v decembru so tudi na smučišču na Rudnem pri Železnikih v preteklih dneh dobili dovolj naravnega snega, da so minulo soboto spet lahko začeli

ponovnem odprtju smučišča povedal predsednik Športnega društva Buldožerji Mirko Gartner. Takoj so nadaljevali tudi izvajanje smučarskih tečajev za otroke. Interes zanje je že vrsto leto izredno velik. Ko so konec novembra razpisali tečaje za to sezono –

Takole živahno je bilo minuli konec tedna na smučišču na Rudnem. / Foto: Gorazd Kavčič

li obratovati. »Razmere so čudovite. Izdelali smo tudi nekaj umetnega snega, prav veliko pa ni bilo možno, saj so bili vremenski pogoji za umetno zasneževanje slabi. Upamo, da bo v prihodnje boljše in da bomo lahko odebelili snežno odejo,« je ob

tri termine, vsakega za 50 tečajnikov –, so dva razprodali v nekaj minutah, tretjega pa čez kakšen dan. Gartner upa, da bo smučišče lahko obratovalo do sredine marca, že sedaj pa vabiti tudi na tekna smučeh, saj so na rudenskem polju uredili tekaško proggo.

Rakovec še naprej predsednik sveta regije

SIMON ŠUBIC

Kranj – Prejšnji teden se je na prvi seji v novem mandatu sestel Svet gorenjske regije, ki ga sestavljajo župani osemnajstih gorenjskih občin. Za predsednika Sveta so ponovno izvolili kranjskega župana Matjaža Rakovca, za podpredsednika pa novega jeseniškega župana Petra Bohinca. Za novega člana Razvojnega sveta kohezijske

regije Zahodna Slovenija za obdobje 2021–2027 so župani predlagali predsednika uprave Elektra Gorenjska Ivana Šmona, sicer predsednika Razvojnega sveta gorenjske regije, za njegovega nadomestnega člana pa Leopolda Pogačarja, župana Žirovnice. Gorenjska regija ima sicer v Razvojnem svetu kohezijske regije Zahodna Slovenija pet članov in pet nadomestnih članov.

Imenovali večino odborov

Preddvor – Preddvorski občinski svetniki so na drugi seji med drugim potrjevali delovna telesa občinskega sveta ter druge odbore in svete. V nadzorni odbor občine so imenovali Jureta Volčjaka, Ivana Bizjaka in Janka Mrkuna. Z nekaj spremembami glede na prejete predloge so potrdili tudi večino ostalih organov, izjema sta Svet uporabnikov javnih dobrin in Krajevni odbor Preddvor, za katera bodo postopek sestave zaključili naknadno.

Dražji vrtec v Naklem

Naklo – S prvim januarjem so začele veljati višje cene oskrbnine v vrtcih Mlinček in Jelka v občini Naklo. Kot je pojasnil župan Ivan Meglič, se je oskrbnina podražila zaradi zvišanja minimalne plače, cene energentov in stroškov živil. Oskrbnina v vrtcu je v povprečju višja za 13,5 odstotka.

Virtualni sprehod po bodoči knjižnici

Škofja Loka – Na mladinskem oddelku škofjeloške knjižnice bo danes, 24. januarja, vodja arhitekturnega biroja Void Primož Žitnik pripravil virtualni sprehod po bodoči knjižnici. Predstavitve se bo začela ob 19. uri, obiskovalci pa bodo lahko spoznali zanimiv projekt nove knjižnice, ki bo v stavbi nekdanje Name.

Naklo z najmanj stanovanj

Po podatkih Statističnega urada RS je občina z najmanjšim številom stanovanj na tisoč prebivalcev v državi občina Naklo. Pa se obeta kakšna novogradnja ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občini Naklo z najmanjšim številom stanovanj (306) sledijo občine Odranci (315), Komenda in Šenčur (po 319) ter Horjul (320). Občina z največjim številom stanovanj na tisoč prebivalcev pa je občina Kostel (915), sledijo občine Bovec (822), Osilnica (728), Cirkulane (642) in Bohinj (604).

Povprečna površina stanovanj v Sloveniji je na začetku leta 2021 znašala 83 kvadratnih metrov (m²). Regije, še bolj pa občine, se po povprečni površini stanovanj precej razlikujejo. Občine z največjo povprečno površino stanovanj so bile Vodice (119 m²), Odranci (118 m²), Naklo (115 m²), Log - Dragomer (111 m²) in Komenda (109 m²). Občine z najmanjšimi povprečnimi površinami stanovanj pa so Cirkulane (60 m²), Trbovlje in Zavrč (po 65 m²), Jesenice (66 m²) in Podlehnik (67 m²).

Župan Občine Naklo Ivan Meglič je povedal, da ga je podatek, da so občina z najmanjšim številom stanovanj, sicer presenetil. Kot pa je pojasnil: »Občinski podrobni prostorski načrt pripravljamo že sedem, osem let in so sami problemi. Kamorkoli bi želeli širiti kakšno zazidljivo parcelo,

Zaključuje se sanacija nekdanje asfaltne baze v Podrebru, ker je zdaj predviden poslovno-stanovanjski objekt. / Foto: Tina Dokl

povsod naletimo na zavarovano zaščitno območje, pa naj gre za Udin boršt, Natu-

Naklem, kjer zaključujejo sanacijo in kjer se obeta stanovanjska gradnja, kot

»Občinski podrobni prostorski načrt pripravljamo že sedem, osem let in so sami problemi. Kamorkoli bi želeli širiti kakšno zazidljivo parcelo, povsod naletimo na zavarovano zaščitno območje.«

ro 2000, vodna zemljišča, poplavna območja, gozdove s posebnim statusom ... « Razen nekdanje asfaltne baze v naselju Podreber v

je dejal župan Meglič. »Pridobljeno je gradbeno dovoljenje za infrastrukturo, to bo odlična lokacija za nova stanovanja,« je prepričan.

Direktor Gorenjske gradbene družbe (GGD) Stanislav Remic je potrdil, da GGD uspešno zaključuje ta projekt. »Pri čemer sta načrtovana gradnja ter izhajajoča časovnica (so)odvisni od številnih dejavnikov. GGD bo v okviru omenjenega projekta zasledovala širše interese in najvišje standarde, pri razvoju projekta pa bomo upoštevali ne samo lokalne prostorske potrebe, temveč tudi širše regionalne potrebe,« je pojasnil Remic.

Krajani Mlake »na čakanju«

1. stran

Odvetnik Miran Hude, ki zastopa društvo, pojasnjuje, da ustavno sodišče pobude ni zavrglo, ampak je odločanje o pobudi odložilo za primer, da bi investitor na Mlaki zahod želel graditi sosesko stanovanjskih blokov. Kot poudarja, bodo pobudniki lahko sodelovali v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja, v primeru morebitnega neuspeha v teh postopkih oziroma izčrpanju vseh pravnih sredstev v postopkih pred pristojnimi sodišči pa se bodo lahko znova obrnili na ustavno sodišče.

»Ustavno sodišče je navedlo, da bodo lahko pobudniki

v postopkih pridobivanja gradbenega dovoljenja uveljavljali vse argumente nezakonitosti, ki so jih sicer uveljavljali v tem postopku. Da ne gre za nekakšno nagajanje ljudi na vasi, ki ne želijo živeti zraven naselja tipa Planina 4, pa izhaja iz tožbe, ki je bila v 2019 vložena na upravnem sodišču. Ti argumenti bodo predloženi tudi v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. Hkrati se pobudniki zavedajo, da bo ustrezno dolgoročno rešitev za območje krajinskega parka Udinboršt možno lažje najti v novi občini Golnik, če bo ta ustanovljena, kot v mestni občini Kranj, ki glede urejanja prostora na

območju severnega Kranja ravna izrazito mačehovsko,« še pravi Hude.

Proti gradnji blokovekega naselja

Civilna iniciativa, v kateri je okoli sto krajanov Mlake pri Kranju, ki ne nasprotujejo spremembi namenske rabe zemljišč, temveč načrtovani gradnji blokovekega naselja na tem območju, je občinski podrobni prostorski načrt izpodbijala tudi s tožbo proti Mestni občini Kranj. Pred štiri leti jo je vložila na upravnem sodišču, ki pa po ugotovitvi neustavnosti 58. člena zakona o urejanju prostora od januarja lani ni več pristojno

za ocenjevanje zakonitosti in ustavnosti prostorskih aktov, saj je to v izključni pristojnosti ustavnega sodišča.

Ustavno sodišče v zadnji odločbi še ugotavlja, da nepremičnine lastnikov zemljišč, ki mejijo na območje planirane izgradnje blokovekega naselja ali pa so na njegovem vplivnem območju, ne spadajo v območje urejanja izpodbijanega prostorskega načrta. Vanj spada le nepremičnina dveh pobudnikov, ki oporekata spremembi njune nepremičnine »iz gozda v blokoveko naselje«, kar pa ne gre za spremembo, ki bi neposredno učinkovala na njun pravni položaj, je poudarilo sodišče.

Nova občinska svetnica je Tina Jemec

Železniki – Železnikarski občinski svetniki so minuli četrtek na seji potrdili mandat nove občinske svetnice Tine Jemec (Županova liste Marka Gasserja). Svetnica, doma iz Davče, je v občinskem svetu nadomestila župana Marka Gasserja, ki mu je zaradi nezdržljivosti funkcij prenehal mandat svetnika.

Občina bo kupila parceli ob kanjonu

Kranj – Kranjski mestni svetniki so prejšnji teden v načrt pridobivanja nepremičnega premoženja Mestne občine Kranj uvrstili manjši parceli v mestnem jedru Kranja ob kanjonu Kokre. Z njunim nakupom bodo omogočili boljše vzdrževanje in ureditev dostopa do kanjona, so razložili v mestni upravi.

Na ogled tudi stara avtobusna postaja

Osrednje mesto na nedavno odprti razstavi v galeriji Markovec v Žejah zavzema stara avtobusna postaja v Kranju iz šestdesetih let prejšnjega stoletja. Maketo je izdelal Avgust Starovašnik.

SUZANA P. KOVAČIČ

Žeje – Z maketo stare kranjske avtobusne postaje se predstavlja slikar in izdelovalec maket Avgust Starovašnik, prav tako je na ogled dal svoje makete in slike gostitelj Franci Markovec. Oba že deset let sodelujeta s člani likovne sekcije pri Kulturnem društvu (KD) Tabor Podbrezje, ki je s krajšim

kulturnim programom organiziralo nedavno odprtje razstave.

Maketa stare kranjske avtobusne postaje iz šestdesetih let prejšnjega stoletja je narejena v razmerju 1 : 87, Starovašnik jo je po spomenu iz mladih let in starih fotografijah Kranja delal leto dni in jo javnosti predstavlja prvič. »Žal se je morala umakniti in skupaj z njo

tudi vse zgradbe okrog nje, da so postavili trgovski center Globus in hotel Creina. Nekateri se boste še spomnili vseh teh stavb, mladim pa bo v prikaz, kako je bilo včasih v Kranju,« je povedala Dragica Perne iz KD Tabor Podbrezje, ki je k predstavitvi bogatega slikarskega udejstvovanja Avgusta Starovašnika dodala še njegovo nadarjenost za izdelovanje maket v zadnjih letih. »Tem se posveča z vsoto predanostjo, da doseže najboljši približek realnosti. Ponosen je na maketo Predjamskega gradu, sedem let je postavljala cerkljanske jaslice v Petrovčevi hiši, ki so se vsako leto dopolnjevale z novimi deli, kot so grad Strmol, brezjanska bazilika, cerkev sv. Petra v Vatikanu, cerkev v Adergasu ... Del tega je še vedno na ogled v stalni postavitvi v Petrovčevi hiši. Na Brezjah, v Muzeju jaslic, je na ogled še eno njegovo delo, poklonjenje v tamkajšnji zbirko.«

Avtorja razstave maket Franci Markovec (levo) in Avgust Starovašnik / Foto: Tina Dokl

Maketa stare kranjske avtobusne postaje / Foto: Tina Dokl

Prva maketa Francija Markovca, narejena pred osmi leti, je bila stara »štala« z domačega dvorišča, ki jo želel iztrgati pozabi. Od takrat se ji je pridružilo še 13 maket, med njimi, kot je povzela Pernetova, cerkev Marije

Sedem žalosti na Taboru, cerkev Marije Snežne z Velike planine in cerkev sv. Petra v Naklem. O cerkvi Marije Sedem žalosti pripoveduje tudi besedilo pesmi Milana Debeljaka, ki sta jo izvedla Zdravka in Brane Klančnik.

V kulturnem programu je s kitaro k prijetnemu vzdušju na odprtju razstave dodala še devetletna Zala Jelar. Razstavo si lahko ogledate po predhodnem dogovoru z lastnikom galerije Francijem Markovcem

Dražji vrtci v Železnikih

Povišane cene so stopile v veljavo že s tem mesecem. V Železnikih sicer iščejo prostor za dodaten oddelek vrtca.

ANA ŠUBIČ

Železniki – Občinski svet je minuli četrtek potrdil nove cene programov v vrtcih v občini Železniki. V Vrtcu Železniki so višje za 9,6-odstotka, v Antonovem vrtcu pa za 5,5 odstotka. Razlogi za podražitev so povečanje plač zaposlenih in stroškov dela, ki so vezani na zakonodajo, nenehna rast cen stroškov energentov in živil ter višji stroški storitev. Nove cene so stopile v veljavo že s tem mesecem. Podražitve ne

bodo občutili le starši, pač pa bo se odrazila tudi v občinskem proračunu, v katerem bodo morali za oba vrtca skupaj zagotoviti skoraj 107 tisoč evrov dodatnih sredstev, je pojasnil župan Marko Gasser.

Ekonomska cena za prvo starostno obdobje je v Vrtcu Železniki 499 evrov in v Antonovem vrtcu 585 evrov, za drugo starostno obdobje v Vrtcu Železniki 398 in v Antonovem vrtcu 467 evrov, za oddelke tri- in štiriletnih otrok in kombinirane oddelke pa v Vrtcu

Železniki 437 in v Antonovem vrtcu 512 evrov. Za vse starše sicer veljajo cene iz Vrtca Železniki, saj razliko do cene programov za Antonov vrtec pokrije občina.

Na seji je ravnateljica Antonovega vrtca Nežka Čufar pojasnila razloge za podražitev in zakaj je cena v njihovem vrtcu višja kot v Vrtcu Železniki. Ta je po njenih podatkih sedemkrat večji od Antonovega vrtca, v katerem je 43 otrok. Velik vpliv na višjo ceno imajo tudi starostno heterogeni oddelki z nekaj manj

vključenimi otroki, zaradi česar se tudi stroški delijo na manj otrok.

Razlike v ceni javnega in zasebnega vrtca se je dotaknila tudi razprava svetnikov, ki so sicer zadovoljni, da imajo starši v njihovi občini možnost izbire med različnima vrtcema. Antonov vrtec je namreč katališki vrtec s koncesijo. Župan je ob koncu razprave poudaril dejstvo, da občini doslej ni bilo treba investirati v Antonov vrtec, Vrtec Železniki pa je v njeni lasti in tako krije tudi investicije vanj. Že letos občino čaka nov vložek, saj se obeta primanjkljaj kapacitet za en oddelek vrtca. »Računamo, da nam bo do jeseni uspelo razširiti en oddelek, da ne bo treba zavračati otrok,« je napovedal župan.

Podžupan Železnikov Tomaž Demšar

ANA ŠUBIČ

Železniki – Župan Občine Železniki Marko Gasser je za podžupana imenoval Tomaža Demšarja. Funkcijo bo opravljal nepoklicno. Demšar, doma z Rudna, je kot mizarski mojster že 34

bo tudi kot podžupan dejaven predvsem na tem področju, vključil se bo tudi v dogovarjanje z občani glede zemljišč, soglasij, odkupov ... »Skušal bom tudi postaviti razmerja, da bo delitev denarja poštena,« je napovedal novi podžupan.

Tomaž Demšar / Foto: Gorazd Kavčič

Sanirajo dva mostova

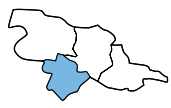
Kamniška Bistrica, Srednja vas – Občina Kamnik je pred dnevi začela sanacijo dotrajanega mostu pri žičnici za Kokrško sedlo v Kamniški Bistrici. Komunalno podjetje Kamnik bo leseni most odstranilo in zgradilo novo betonsko ploščo, v skladu z navodili gradbenega nadzornika. Gre za intervencijsko sanacijo, saj je konstrukcija mostu poškodovana do te mere, da ni mogoče zagotoviti varnega prehoda z vozili. V času gradnje bo veljala popolna zapora ceste, obvoza namreč ni moč vzpostaviti. Zato na kamniški občinski upravi vse obiskovalce prosijo, da upoštevajo spremenjeno prometno signalizacijo. Sanacija mostu pa poteka tudi v Srednji vasi v Tuhinjski dolini. Dela izvaja družba Žurbi Eko, ki bo izdelala armiranobetonski prepust v dolžini šest in širini 2,2 metra. Izvajalec bo brežine zavaroval s kamnito zložbo v betonu v skupni dolžini štiri metre. Vrednost investicije znaša dobrih 36 tisoč evrov. V času gradnje je vzpostavljen začasni obvoz za stanovalce.

Tudi o participativnem proračunu

Vodice – Člani občinskega sveta Vodice so na drugi seji soglasno potrdili delovna telesa oziroma odbore občinskega sveta, člane Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter nadzorni odbor občine, pri katerem so se sicer zadržali nekoliko dlje. V gradivu namreč niso bili navedeni podatki o izobrazbi in kompetencah predlaganih članov, čeprav so bili na seji komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja obljubljeni. Dogovorili so se, da jih občinska uprava posreduje naknadno. Večji del januarske seje so namenili pobudam in vprašanjem, pri čemer je bila v ospredju problematika posameznih cest in optike v občini Vodice, svetnice in svetnike pa je med drugim zanimala tudi možnost podelitve koncesije za zdravnika in fizioterapevta ter uvedba participativnega proračuna. Glede zadnjega je župan Aco Franc Šuštar pojasnil, da naj bi letos zagnali postopke, k izvedbi pa pristopili prihodnje leto. V februarju je napovedal prvo obravnavo letošnjega proračuna, drugo branje je predvideno v marcu.

let samostojni podjetnik, ima pa tudi kmetijo. Poleg tega je predsednik Lesne zadruge za Selško dolino. Od leta 2010 oz. že četrti zaporedni mandat je občinski svetnik, vselej izvoljen na listi SDS. Vseskozi je tudi član občinskega odbora za komunalne dejavnosti in varstvo okolja, v prvem mandatu pa je bil še predsednik odbora. Komunalno področje mu je torej dobro poznano, zato

Župan Marko Gasser sicer razmišlja o imenovanju še drugega podžupana. Kot je dejal, je glede na povečano število investicij v občini prenos določenih nalog na podžupana trenutno najhitrejša rešitev za razbremenitev občinske uprave. Pred imenovanjem drugega podžupana bodo sicer morali spremeniti občinski statut, saj sedaj opredeljuje le eno podžupansko mesto.

Upajo na umik pritožbe

V Železnikih gradijo protipoplavno zaščito, razen na odseku s predvideno obvoznico, kjer se trudijo doseči dogovor s pritožnico, ki je sprožila upravni spor.

ANA ŠUBIČ

Železniki – Pod vodstvom Direkcije RS za vode v Železnikih že od predlanske jeseni poteka obsežen projekt protipoplavne ureditve porečja Selške Sore. Z dobrih 34 milijonov evrov vrednim projektom, ki ga sofinancirata država in EU, hitijo, saj naj bi zaradi črpanja evropskega denarja glavnino del končali še letos, prihodnje leto pa naj bi sledila še zaključna dela. Zaradi lovljenja rokov si prizadevajo tudi, da bi čim prej prišlo do gradnje na zadnjem predvidenem odseku struge od Dermotovega do Dolenčevega jezua, kjer bo protipoplavnim ukrepom sledila še gradnja obvoznice ob načrtovanem obrežnem zidu, a se je zapletlo zaradi pritožbe na izdano delno gradbeno dovoljenje.

Ne želijo zamuditi rokov

Železnikarski župan Marko Gasser upa, da bodo skupaj s predstavniki Direkcije RS za infrastrukturo, ki je investitor obvoznice, na podlagi aktivnih pogovorov že v kratkem dosegli dogovor s pritožnico in da bo umaknila pritožbo. V nasprotnem primeru bodo morali počakati na sodbo upravnega so-

V prvi fazi poplavne zaščite so se lotili urejanja struge skozi Železnike od Alplesovega jezua do Dolenčevega jezua. Odsek od Alplesa do Domela so že uredili, na nadaljnjem odseku do kulturnega doma pa ob protipoplavnih ureditvah poteka še rekonstrukcija kanalizacije v strugi. Kot je pojasnil Gasser, so naleteli

Obvoznico si v Železnikih želijo že dolgo, saj so prometne razmere skozi stari del mesta katastrofalne.

dišča, za katero upajo, da bo izdana čim prej in da bo razsojeno v javno korist. Obvoznico si v Železnikih želijo že dolgo, saj so prometne razmere skozi stari del mesta katastrofalne, zato si resnično želijo, da ne bi zamudili rokov za izvedbo, je poudaril župan.

tudi na nekaj dodatnih sekundarnih fekalnih vodov, ki niso bili evidentirani in tako tudi ne zajeti v projektu, zato bodo morali v občinskem proračunu poiskati nekaj dodatnega denarja. Sekundarne vode namreč financira občina, primarne pa država.

V Železnikih že od predlanske jeseni poteka obsežen projekt protipoplavne ureditve porečja Selške Sore. / Foto: Gorazd Kavčič

Pretočnost bo večja

Glede pomislekov nekaterih občanov, da bo gradnja oz. obnova opornih zidov na tem odseku zmanjšala strugo, je Gasser povedal, da stroka zagotavlja, da bo pretočnost večja, saj bo zaradi podbetoniranja opornih zidov tri metre v globino tudi struga poglobljena. Na tem odseku izvajalce čaka tudi rušenje in gradnja novega mostu na Trnju, sicer pa se bliža tudi gradnja novega mostu v Smolevo; pred kratkim so namreč že postavili začasni pontonski most.

Že več mesecev poteka tudi druga faza projekta: gradnja zadrževalnika pod Sušo, ki bo v primeru poplav nad Železniki zadržal odvečno količino vode.

V sklopu poplavne zaščite so že izvedli tudi vodne ureditve na pritokih Prednja Smoleva in Dašnica, medtem ko na Češnjici še potekajo. Na tem vodotoku načrtujejo še dodatne protipoplavne ukrepe, pri čemer Gasser upa, da jim bo uspelo pridobiti evropska sredstva iz načrta za okrevanje in odpornost.

Enako velja za ureditev treh mostov na Jesenovcu, prav tako s ciljem izboljšanja poplavne varnosti. Za pripravo projektne dokumentacije za ukrepe na Češnjici je občina na javnem razpisu pred kratkim izbrala podjetje Izvo-r, na izbor izvajalca za izdelavo dokumentacije za mostove pa se je prijavil le en ponudnik (konzorcij treh italijanskih in enega slovenskega partnerja) s ponudbo, ki je preseglja zagotovljena proračunska sredstva, zato bodo razpis ponovili.

Spominski večer o Francetu Štuklu

Škofja Loka – Občina Škofja Loka, Zgodovinski arhiv Ljubljana in Muzejsko društvo Škofja Loka pripravljajo spominski večer z naslovom France Štukl (1942–2022) – Poslednji pozdrav Škofji Loki. Dr. France Štukl je namreč vse svoje življenje, razen nekaj najzgodnejših let, preživel v Škofji Loki. Je častni občan občine Škofja Loka (2014), prejemnik Aškerčevega priznanja za življenjsko delo (2012) in častni član Muzejskega društva Škofja Loka (2008). Bil je izvrsten in iskri pripovedovalec. Svoje zgodbe v loški govorici je vedno rad začel in njemu lastno in prepoznavno hudomušnostjo. Bil je prava loška legenda in neizčrpna enciklopedija, svoje bogato vedenje je rad delil z drugimi, zapustil pa ga je v številnih prispevkih in monografijah. Lani jeseni je dr. Štukl dopolnil osemdeset let in ob njegovem jubileju so Občina Škofja Loka, Zgodovinski arhiv Ljubljana – Enota Škofja Loka in Muzejsko društvo Škofja Loka pripravili izid njegove knjige loških zgodb z naslovom Strganke in postrganke. Njenega izida avtor žal ni dočkal, spoznati pa jo bo moč ta petek, 27. januarja, ko bo ob 19. uri predstavitev v Sokolskem domu v Škofji Loki. Na spominskem večeru bo moč knjigo tudi kupiti.

Z razstavo so priklicali zimo

Člani Foto kluba Anton Ažbe so prejšnji ponedeljek v Martinovi hiši v Škofji Loki pripravili zanimivo razstavo z naslovom Spomini na zimo, z njo pa so se spomnili minulih zim in »priklicali« letošnjo.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – »Ko smo razpisali tokratno razstavo, smo se še bali, da bo to res le spomin na zimo, k sreči pa se je danes vreme spremenilo in smo jo lahko odprli v pravi zimi. Morda pa smo prav z razstavo priklicali zimo,« je povedal predsednik Foto kluba Anton Ažbe Izidor Jesenko.

Kot je tudi pojasnil, so v klubu novembra pripravili razstavo v muzeju v Železnikih, septembra pa so v Sokolskem domu pripravili 51. Slovensko pregledno razstavo, ki so jo zaradi epidemije organizirali z zamikom. Pripravljajo se na razstavo v Šubičevi hiši v Poljanah, kjer bodo ob kulturnem prazniku predstavili fotografije zveri s foto izleta v Nemčiji, kjer so obiskali dva parka in tam fotografirali divje zveri. Marca bodo nato gostili gorenjska fotografska društva, ker bo razstava večja, pa jo bodo pripravili v Sokolskem domu. »Gradiva imamo v našem foto klubu res ogromno, zdaj imamo tukaj v posebni sobi tudi arhiv, ki je bogat in v njem je moč najti

marsikaj,« je povedal Izidor Jesenko in pojasnil, da je trenutno v klubu okoli petdeset članov in članic.

»Veseli smo, da imamo v Martinovi hiši lepe prostore. Zahvala za to gre Javnemu skladu za kulturne dejavnosti. Prostor so ves čas zasedeni, v njih se veliko dogaja, sedaj imamo v načrtu narediti tudi temnico,« je še dodal predsednik Izidor Jesenko.

Kot je pojasnil Peter Pokorn, je slike za tokratno razstavo prispevalo kar dvajset avtorjev in avtoric. Vsak je poslal šest del, od vsakega pa so razstavili po dve. Tako je na stenah galerije štirideset različnih fotografij zime.

»Razstava ni tekmovalna, ni nagrad, saj smo zmagovalci vsi, ki smo poslali fotografije na natečaj. Je pa dejstvo, da je na razstavi res veliko dobrih fotografij in bi se težko odločili za najboljšo. Vsem, ki ste sodelovali, bi čestital, ker ste prispevali dobre fotografije, in vas vabim, da si te dni vzamete čas in naredite še kakšno lepo zimsko fotografijo, saj nikoli ne vemo, kdaj bomo spet imeli sneg,« je povedal Peter

Predsednik Foto kluba Anton Ažbe Izidor Jesenko / Foto: Vilma Stanovnik

Pokorn in dodal, da si želijo, da bi lepo urejeni prostori galerije še naprej vabili k ogledu razstav.

»Naslednja razstava bo potekala na temo Pokal Loka. Od 10. do 12. februarja bo namreč v Škofji Loki nova prirediteljska tekmovanja za mlade smučarke in smučarje, od prve, ki je bila leta 1973, pa je letos že petdeset let. Tako je prav, da

pokažemo fotografije vseh teh let,« je tudi pojasnil Peter Pokorn.

»Veseli me, da se zopet družite, da je kovidno vzdušje premagano in da ste z novim zanosom zastavili leto in tudi vsa naslednja. Razveseljivo je, da se je na tokratno razstavo odzvalo kar dvajset fotografij in fotografov, pa tudi da imate v programu razstave še druge, ne le v tej

galeriji. Prav tako me veseli, da se povezujete z drugimi fotografi, predvsem gorenjskimi. Želim vam zdravja, dobro luč ter seveda navdih in volje, da boste naredili nove dobre fotografije in nato tudi dogodke, kot je današnji,« je odprtju razstave poudaril Aldo Komar, vodja škofjeloške območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Ptice okoli nas

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) tudi letos organizira akcijo opazovanja ptic, ki se pozimi pojavljajo v naši okolici. Z akcijo Ptice okoli nas, trajala bo do nedelje, želijo ljudi spodbuditi k boljšemu zavedanju narave ter spremljanju, kaj se dogaja s pticami v naseljih.

MARJANA AHAČIČ

Ljubljana – Akcija opazovanja ptic že tradicionalno poteka zadnji teden v januarju. »Enkrat v tem obdobju si izberete pol ure, ko opazujete in beležite vrste in število opaženih ptic. To je lahko v okolici doma, ob ptičji krmilnici, na krajšem sprehodu po parku ali po vasi. Zabeležite samo največje

število ptic iste vrste, ki jih vidite hkrati; tako preprečite večkratno štetje istih ptic,« pojasnjujejo v društvu.

»Za sodelovanje potrebujete pol ure časa, nekaj dobre volje in priostreno oko in/ali ušesa. Priporočamo tudi uporabo kakšnega priročnika, beležke in daljnogleda, vendar bo tudi brez tega šlo. Vse je odvisno od tega, kako se na sodelovanje pripravite,« še

pravijo in dodajajo, da so prav s tem namenom na društveni spletni strani ptice.si objavili nekaj pripomočkov, ki lahko olajšajo prepoznavanje in beleženje ptic, med njimi krajši priročnik, ki omogoča, da s pomočjo ilustracije in kratkega opisa lažje prepoznate ptico, ki jo opazujete, in plakat Ptice okoli nas, kjer so predstavljene vse naše pogostejše vrste ptic.

Največ je bilo vrabcev

V lanskii akciji je bilo opaženih več kot 13 tisoč ptic, ki so pripadale 73 vrstam. »Najštevilnejša vrsta je bil ponovno domači vrabec, ki na vrhu kraljuje že vsa leta akcije. Našteli smo jih kar 2085. Letos je njegov prestol resno ogrozila siva vrana, ki jo je od vrha ločilo le 13 opazovanih osebkov (opazovanih je bilo 2072 osebkov). Na tretjem mestu se je letos znašla velika sinica s 1371 opazovanimi osebki. Vse tri

Domači vrabec / Foto: Eva Horvat, DOPPS

vrste so po številu opazovanih osebkov sestavljale štirideset odstotkov vseh opazovanih ptic,« so še pojasnili. Trem najštevilnejšim so sledili domači golob, poljski vrabec, ščinkavec, lišček, plavček, kos in sraka.

Predlani nenavadno veliko čížkov

Pred dvema letoma, še povedo v DOPPS-u, je bilo v akciji opaženih neobičajno veliko čížkov. Takrat so se prvič zavihteli med deset najštevilnejših vrst, končali

na četrtem mestu in prehiteli celo veliko sinico. Leto kasneje ponovno niso bili zelo številni in v primerjavi s preteklimi leti (z izjemo leta 2021), zastopani v približno enakem odstotku.

»Bili smo priča manjšemu vpadu vrste iz severnih in vzhodnih krajev Evrope, podobno kot smo bili kdaj v preteklosti temu lahko pričča v primeru pinož. Slednje smo ugotovili prav s pomočjo podatkov akcije Ptice okoli nas, kar je posebno navdušujoče,« so pojasnili ornitologi.

Kot pravijo, so posebno veselji, ker se v akcijo vsako leto vključi veliko otrok iz vrtcev in šol ter tudi mladine. Med Gorenjci so tako posebej omenili Strokovno gimnazijo Šolskega centra Kranj, kjer je lani v akciji sodelovalo več kot štirideseti dijakov.

Poročila udeležencev akcije pričakujejo do konca februarja, in sicer na posebnem obrazcu, objavljenem na spletni strani društva; tistim, ki nimajo dostopa do spleta, pa ga pošljejo tudi po pošti.

Plavček / Foto: Simon Kovačič, DOPPS

Aplikacija za ranljive skupine

Kranjski Center Korak za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo sodeluje pri razvoju aplikacije, ki bo odraslim z intelektualno oviro in osebam z omenjeno poškodbo omogočila lažjo komunikacijo in podporo na spletu.

ANA JAGODIČ DOŽAN

Kranj – »V vedno bolj digitaliziranem svetu postajajo digitalne veščine ključnega pomena za socialno vključevanje. DIGI-SCENA bo omogočila, da uporabniki razvijajo svoje digitalne veščine v skladu z individualnimi zmožnostmi in predhodnimi znanji. Preko usmerjenih spletnih dejavnosti novo razvite aplikacije bodo imeli možnost premagovanja socialne izolacije, pridobivanja podpore. Končni cilj projekta, ki je v naši državi za zdaj edinstven, je krepitev moči uporabnikov za socialno vključenost, za čim bolj samostojno informirano odločanje in dostop do pomoči – podpore, ko to potrebujejo,« so nam povedali v Centru Korak, Kranj. Njihovo poslanstvo je, da osebam po pridobljeni možganski poškodbi omogočajo čim bolj kvalitetno, samostojno in odgovorno življenje, v svoji strateški usmeritvi pa se med drugim zavzemajo tudi za nadgradnjo programov dolgotrajne in celostne rehabilitacije.

Aplikacija, ki bo omogočala druženje, klepet in svetovanje v varnem digitalnem okolju, je v fazi testiranja.

/ Foto: Center Korak, Kranj

Izvajanje projekta Digitalna aktivacija za socialno vključenost in enakopravnost, krajše DIGI-SCENA, so začeli lani. Glavni nosilec je Zavod RISA, center za splošno, funkcionalno in kulturno opismenjevanje, Center Korak pa je projektni partner. »Projekt sofinancira Ministrstvo za javno upravo iz sklada za NVO. Izbran je bil na podlagi Javnega razpisa za digitalno preobrazbo nevladnih in prostovoljskih organizacij ter povečanje vključenosti njihovih uporabnikov v informacijsko

družbo 2021–2023.« Primarni ciljni skupini sta odrasli z intelektualno oviro in osebe s pridobljeno možgansko poškodbo. Na Digi-Sceni se bodo lahko vključili v moderiran klepet, na voljo pa bosta tudi Svetovalnica in Nujen klic. »Namen Digi-Scene je socialna vključenost ranljivih skupin brez internetnih pastí, s katerimi se srečujemo na socialnih omrežjih. Aplikacija se od večine spletnih klepetalnic razlikuje po tem, da ne zahteva registracije in vpisa z elektronsko pošto in

drugimi osebnimi podatki.« Kot so še pojasnili v Centru Korak, bo klepetalnica aktivna ob določenih urah, in sicer prek Zooma. »Ko se klepet zaključi, vsebine pogovora niso shranjene,« so poudarili.

Trenutno je aplikacija v testni fazi – Zavod RISA in Center Korak po vsej Sloveniji izvajata izobraževalne delavnice z namenom predstaviti in preizkusiti novosti. »Pri razvoju aplikacije upoštevamo mnenja in izkušnje uporabnikov. Usposabljanja so namenjena socialnovarstvenim zavodom; za izvedbo in udeležbo se je treba vnaprej dogovoriti. O projektih aktivnostih redno obveščamo tudi na FB-profilu Digi-Scene,« pravijo v Centru Korak, glede odzivov na aplikacijo pa: »Povratne informacije so pozitivne. Uporabnikom in podpornim osebam je všeč, da je uporaba aplikacije enostavna, da ima zvočno podporo, da nima reklamnih pojavnih oken.«

Ko se bodo projektne aktivnosti zaključile, je načrtovano vsaj triletno vzdrževanje aplikacije.

Zmaga na tekmovanju Mladina in gore

Postojna – Več kot sto mladih planincev se je pomerilo na državnem tekmovanju Mladina in gore. Osnovnošolski državni prvaki so postali člani ekipe Neustrašni gorski učenjaki (PD Kranj) pred drugouvrščenimi Ponosnimi hribolazci (PD Bled) in Smrkci (PD Litija) na tretjem mestu. Srednješolska odličja so si razdelili zmagovalki Gorski kuri (PD Tržič) pred dvojico Gorska čačota (PD Tržič) na drugem in Geeks (PD Litija) na tretjem mestu. Tekmovanje, ki je potekalo v Postojni, so organizirali Planinska zveza Slovenije (PZS), Mladinska komisija PZS, Zavod za šport RS Planica, Planinsko društvo Postojna in Osnovna šola Miroslava Vilharja Postojna.

JUTRANJA TELOVADBA

PRIDRUŽITE SE NAM!

1000 gibov

zdravje v naravi rekreacija

že 250 lokacij

gibanje za vsakogar

jutranja telovadba na prostem

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA • www.solazdravja.com • info@solazdravja.si

Priprave so v najvišji prestavi

◀ 1. stran

Rateče – Do FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju v Planici je bilo v soboto le še 31 dni, kar nam je sporočil tudi odštevalnik, ki je postavljen pred osrednjo stavbo Nordijskega centra (NC) Planica. Maskota Vita, glavna promotorka tega največjega športnega dogodka v zgodovini samostojne Slovenije, je številne, ki so se zbirali okrog nje, pozdravila s »petko« ali pa jih stisnila v svoj objem. Čaplja Viktorija, krajše Vita, je dekle s hudomušnim pogledom in izrednim smislom za nordijske športe. Zna teči in leteti in se neustrašno spopada z zimo. Ime je dobila zaradi izrednega veselja do življenja, njeno daljše ime Viktorija pa skriva nenehno željo po zmagovanju. Maskoto je poimenovala naša smučarska skakalka Špela Rogelj. »Vita se tudi danes počuti odlično,« je zagotovila.

Vse se da z dobro voljo

Za usmerjanje in pravilno parkiranje vozil je v

soboto skrbel tudi Mujadin Imeroski. »Vesel sem, da sem del ekipe že zadnjih štirideset let. Kadar je treba, pomagam tudi kidati sneg, vse počnem z veseljem,« je povedal Imeroski,

Roman Klinar, vodja naleta na skakalnici / Foto: Nik Bertonec

a njegova glavna skrb reditelja bo tudi med svetovnim prvenstvom razporejanje vozil na za to namenjenih parkiriščih v Dolini. Organizatorji prvenstva že zdaj pozivajo obiskovalce k trajnostnemu ravnanju tudi z uporabo javnega prevoza.

Ekipa bo okrepljena

»Suho vajo«, kako spihati sneg od vrha do odskočišča skakalnice, so imeli vojaki Slovenske vojske pod vodstvom Romana Berginca. »Če bi v tem trenutku snežilo, bi bili že gor,« je povedal. V soboto je namreč potekal zimski Olimpijski festival evropske mladine, ki ga med 21. in 28. januarjem gosti Furlanija - Julijska krajina, nekaj tekem je potekalo tudi v Planici. Vodja naleta Branko Klinar je povedal: »Skrbim za koordinacijo za mizo, za odeje, stole, za dobro voljo. Tudi v času svetovnega prvenstva bo tako, ko bo vodja naleta še Janez Strle – dve skupini se bosta menjali na tri dni« Klinar na naletu skakalnic v Planici dela že 38 let. »Tudi za svetovno prvenstvo se pripravljamo po ustaljenem redu. Sneg je zelo dobrodošel za naravo, mogoče za doskočišče, medtem ko je za letne smučine sneg prejavno in nam povzroči dodatno delo. Je pa lepo, da je vsaj zimi podobno,« je dejal Klinar.

Srčni prostovoljci

Ana Dolhar, koordinatorka Organizacijskega komiteja Planica, ki bo na svetovnem prvenstvu skrbel predvsem za prostovoljce, brez katerih si, kot poudarja, največjega zimskega športnega dogodka ne moremo predstavljati, je povedala, da so v polni pripravljenosti. »Prireditve se približuje, vsi želijo čim več informacij – od ekip do drugih partnerjev, ki bodo sodelovali na prizorišču. Grem dan za dnem.« Janez Završnik, pomočnik vodje glavne pisarne, je pojasnil, da bodo imeli sicer dvojno delo, ker bodo na sporedu tako smučarski teki kot smučarski skoki, a je ekipa utečena in bo tudi okrepljena. Na prizorišču, kjer potekajo priprave na svetovno prvenstvo, smo pogledali tudi k delavcem, ki postavljajo dvonadstropni šotor, v katerem bo medijsko središče, k delavcem, ki so postavljali oder za gledalce v cilju smučarskih tekov ...

Urša Mišmaš je v promocijski ekipi začela delati avgusta lani in kot prostovoljka

Maskota Vita s prostovoljko Uršo Mišmaš in rediteljem Mujadinom Imeroskim / Foto: Nik Bertonec

v marketingu ostaja tudi v času svetovnega prvenstva. V soboto je za družbeno omrežje TikTok snemala maskoto Vito, ki si je ogledovala dela na prizorišču. Oblečena je bila v uradno »uniformo« prvenstva, zelena barva na oblačilih predstavlja smučarske teke, modra smučarske skoke.

Pridejo navijati

V Planici smo srečali družino Gaberšček z Bleda. »Do

Tamarja gremo peš z otroki, vsaj enkrat na leto pridemo sem. Na prireditvah v Planici pa navijata mami in ati,« so povedali člani mlajše generacije Gaberščekovih. Prvi smučarskotekaški krog pa so tega dne že odtekli Žvolkveji iz Kopra. »Enkratno urejene proge, enkratno vreme.« Upajo, da si ogledajo tudi kakšno tekmo na FIS svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Planici.

Vita si je ogledala, kako poteka gradnja odra za gledalce v cilju smučarskih tekov.

/ Foto: Nik Bertonec

V soboto je v Planici potekal zimski Olimpijski festival evropske mladine. Tudi Vita bi poletela. / Foto: Nik Bertonec

Ob postavljanju medijskega središča na mrzel dan se je bilo prijetno stisniti. / Foto: Nik Bertonec

Na svetovnem prvenstvu bodo pomagali tudi vojaki Slovenske vojske. / Foto: Nik Bertonec

Težki časi za ribiče

Suša, poplave, čaplje in vidre so težave, s katerimi se soočajo ribiči. Da v zadnjih letih v sicer priljubljene gorenjske lovne vode niso zahajali tuji ribiči, je bil kriv že covid, lani pa jim je zagodlo še sušno leto. »Žal v prihodnost ne moremo zreti z optimizmom,« nam je povedal predsednik Ribiške družine Žiri Miro Mahnič.

KLARA MRAK

Žiri – »Tako sušnega obdobja, kot je bilo lani, dejansko še ni bilo; so se dogajala, a ne tako občutljiva. Lani kakega večjega dežja ni bilo tudi po tri, štiri mesece, pred tem pa dve leti covid ... Ribolov je bil praktično onemogočen tako našim članom kot tudi gostom iz tujine,« pove Mahnič. Sicer na teh revirjih lovi kar precej Francozov in Italijanov.

'potočnica' lahko zateče, da preživi. Žal opažamo, da je je v naših vodah vse manj.«

Trenutno je sezona sulca

Sulec, kralj voda, kot ga radi poimenujejo ribiči, je prisoten na Žirovskem in v obeh Sorah. »Zdaj je sezona sulca, ostalih rib ne lovimo. Mimo gre drst potočnic, zato je sezona lova nanje zaprta, sulec pa se drsti poleti; ribe se takrat, ko se drstijo, ne smejo loviti.« Sicer v Po-

»Nekoč smo v sodelovanju z Lovsko zvezo šteli perjad. Ugotovili smo, da ena čaplja poje približno od tri- do petkrat več rib, kot jih ribiči ujamejo na letnem nivoju. Sušno obdobje in padec vodostaja pa zanjo pomenita samo boljši ulov.« Druga žival, ki ribičem prav tako dela sive lase, pa je vidra. Mahnič pove, da je eno leto celo obiskovala njihovo ribogojnico in jim pojedla tono rib, a gre za izmuzljivo žival, tako da je niso mogli ujeti.

»Suša in globalno segrevanje ozračja pomeni na eni strani znižanje podtalnic, kar je splošna problematika, logična posledica pa je upad nivoja vodotokov, zaradi visokih temperatur se reke segrevajo. Potočna postrv kot avtohtona vrsta, ki jo že ščitimo z omejitvijo ribolova, težko preživi pri 16 stopinjah. Sora v Žireh jih je lani poleti dosegla med 18 in 20, v Škofji Loki še nekaj več. Pri 20 stopinjah površinske temperature vode mora imeti reka zares globoke tolmune, kamor se

ljanski in Selški Sori bivajo še klen, mreene, ena bolj plemenitih vrst lipan, veliko je tudi naseljene ameriške postrvi, znane kot šarenke.

Petnajst kilometrov ribolovnih voda

Ribiška družina Žiri ima 15 kilometrov ribolovnih voda (del reke Sore) in kar 57 kilometrov gojitvenih voda, Sorinih pritokov. »Imamo svojo lastno ribogojnico, trenutno imamo že nasukanih okrog 200.000 iker. Ko se izvalijo, jih damo v vodotoke, vanj jih vlagamo na

Predsednik Ribiške družine Žiri Miro Mahnič / Foto: Klara Mrak

podlagi ribiško-gojitvene narčta, ki ga potrjuje Zavod za ribištvo. Najprej odlovimo tri leta stare ribe, jih vložimo v ribolovni vodotok, potem pa ikre naselimo v gojitvene vode. Ta cikel se obnavlja na tri leta.«

Problem sive čaplje in vidre

»Nekoč smo v sodelovanju z Lovsko zvezo šteli perjad. Ugotovili smo, da ena čaplja poje približno od tri- do petkrat več rib, kot jih ribiči ujamejo na letnem nivoju. Sušno obdobje in padec vodostaja pa zanjo pomenita samo boljši ulov.« Druga žival, ki ribičem

prav tako dela sive lase, pa je vidra. Mahnič pove, da je eno leto celo obiskovala njihovo ribogojnico in jim pojedla tono rib, a gre za izmuzljivo žival, tako da je niso mogli ujeti. »Vidre plenijo po celotni Poljanski in Selški Sori. Drugje, kjer so večji vodotoki, pa je še hujši plenilec kormoran. Na srečo vsaj tega pri nas ni.« Sicer pa Mahnič pravi, da se borijo z mlino na veter. »Država nam z ribiško-gojitvenimi načrti predpisuje, kaj moramo početi, koliko rib vlagati, financiranja s strani države ni, pravzaprav je obratno: ribiči moramo plačevati koncesnino.«

Suše in poplave

»Na eni strani se pojavlja suša, na drugi pa strašna neurja in poplave, ki uničujejo brežine vodotokov. Na sanacijo le-teh ribiči nimamo vpliva. So pa to veliki posegi v okolje in katastrofa za vodni živelj, seveda pa razumejo, da za prebivalstvo nujno potrebna.« Protipoplavni nasispi, pravi Mahnič, uničujejo še tista drstišča, ki so. »Obsekajo se brežine, ni več skrišališč za ribe, ni več globokih tolmunov, po drugi strani pa voda dobi še večjo hitrost in moč in spet na drugem koncu uničuje brežine, poplavlja, to je 'neverending story' (nedokončana zgodba),« zaključuje.

Učenci iz Železnikov regijski zmagovalci Ekokviza

Železniki – Na Ekokvizu, vseslovenskem tekmovanju osnovnošolcev v ekoznani, ki ga pripravlja Ekošola v sodelovanju s Telekomom Slovenije, je v gorenjski regiji slavila ekipa učencev Osnovne šole Železniki. Ekipa Eko zmaji, ki jo sestavljajo učenci Tadej, Urban in Doroteja, je bila najboljša med šestnajstimi ekipami s treh gorenjskih osnovnih šol in se je tako uvrstila na državno tekmovanje, ki bo 7. marca. Letos je na Ekokvizu v tričlanskih ekipah tekmovalo 2376 učencev iz 128 slovenskih šol, odgovarjali pa so na vprašanja o odpadkih in recikliranju elektronskih naprav, trajnostnem razvoju, varstvu okolja in onesnaževalcih, ogljiknem odtisu in zeleni energiji.

Zimsko spoznavanje kmečkega življenja

Planina pod Golico – Na kmetiji Smolej - Uric v Planini pod Golico bodo med zimskimi šolskimi počitnicami za otroke pripravili zimsko spoznavanje kmečkega življenja. Počitnice na kmetiji organizirajo v dveh terminih, in sicer med 30. januarjem in 3. februarjem ter med 6. in 10. februarjem. Otroci bodo vsako dopoldne spoznavali avtohtone živali, si ogledali, kako poteka delo na kmetiji, spoznali delo v hlevu, hranjenje živali, molžo krav, jahali konje, se peljali s kočijo. Pekli bodo kruh, delali snežake, se kepali in sankali. Novost na kmetiji, ki leži tik ob smučišču Španov vrh, pa je tudi apartma Uric, v katerem je prostora za osem oseb in je obogatil turistično ponudbo vasi pod Golico.

V Martinj Vrhu, 32. del

JANEZ KUNŠIČ

Kaj je bilo s tistimi, ki jih je dosegla ognjena toča, nisem ugotavljal. Ob meni je jokala gospodinja in mati kopice otrok. Tudi oni so jokali, držeč se matere za krilo in roke. Očeta ni bilo doma. Bil je kot partizan, kdove kje daleč ... Mama me je prosila, naj se umaknem, da ne bodo Nemci, ko se bomo mi umaknili, oni pa na milost in nemilost ostali Nemcem, ti požgali hiše, morda celo nje brez usmiljenja pobili. Pač se niso bali brez vzroka, saj se je tako in podobno dogajalo vsak dan. Tudi sam sem se zavedal tega. Jaz bi bil bolj kot oni vesel, če bi se smel čim prej umakniti. Tako pa me niso mogle in ne smeje prošnje in niti solze odvrniti od tega, kar je v tem primeru bila

moja dolžnost. Moj umik bi bil lahko usoden za mnoge naše borce, kaj pa bi doletelo mene, če bi odpovedal v kritični uri, o tem raje ne razmišljam ... Sovražne vojake sem opazoval, ko so se iz senožeti umaknili v gozd, potem pa se v kritju gozda vedno bolj približevali domačiji. Čeprav nisem bil bojzljivec, mi je postajalo vedno bolj vroče. V tem me je končno poklical pomočnik, ki je zunaj čakal na dogovorjen znak za naš umik. Borci so torej že bili v varstvu gozda in so od tam obstreljevali Nemce in tako omogočili še naši trojki to tvegano pot. Bil pa je že res skrajni čas, saj smo bili obkoljeni že s treh strani. Ko smo tekli skozi sadovnjak, nas je že s treh strani spremljala ognjena toča. Pa smo vendar vsi trije srečno dospeli k svojim. Mene je

še dolgo spremljala skrb, kaj bo z ljudmi in njihovo domačijo. Pa je vendar povelejujoči videl in razumel, da so tu domačini samo nesrečne žrtve, in se nad njimi ni hotel maščevati. To je bil skoro izjemen primer, ki pa sem ga bil tudi jaz tako zelo vesel!

Noč v Ribnem

Zadrževali smo se na Jelovici, kamor smo se umaknili pred nenehnimi napadi sovražnika iz Selške doline. Bil je jeseni leta 1944. Skoro brez prenehanja je deževalo in mnogokrat smo bili mokri do kože. Samo enkrat smo prenočevali in se sušili v neki gozdarski bajti, sicer pa smo spali kar na prostem. Noči so bile hladne in posebno kadar so nam obleke bile mokre, so bile noči tako strašno dolge. Čeprav je

na Selškem in Poljanskem neprestano pokalo, je naš bataljon pred sovražnikom imel mir. To pa je odtehtalo vse druge neugodnosti. Hrana je bila zelo skromna, pa je majhna zaloga kljub temu kmalu pošla. Sicer smo zelo neradi izdali svoj položaj, pa je vendar bilo nujno iti v kakšno vas in se oskrbeti s hrano. Na Taležu smo počakali, da se je znočilo. Potem nas je vodič vodil v dolino. Pod seboj smo videli Bled, močno razsvetljeno gnezdo okupatorjeve oblasti, vedno bliže pa so bile tudi luči vasi Ribno. Tako smo prišli do Save in treba jo je bilo prebresti. Vodič nam je ukazal sezuti se in hlače zavihat do kolen. Poznavalec nas je vodil tako, da nam voda ni segla niti do kolen. Na levem bregu smo se malo osušili in se ponovno obuli. Bilo

je še prezkodaj, zato smo še malo počivali. Ob tem smo tudi dobili še zadnja navodila in vsak svojo nalogo. Končno smo krenili v akcijo. Mene in moja pomočnika so postavili na stražo. V vasi je bila sovražna postojanka in mi smo našim morali zagotoviti nemoteno »delo«. Po hišah so večidel že ugasnile luči, ko so naši šli v vas. Precej časa je bilo vse tiho. Potem se je oglašil pasji lajež in kmalu za tem tudi strelji iz pušk. Mi nismo vedeli, kaj se v vasi dogaja. Morali smo ostati na mestu in čakati. Kmalu smo iz teme opazili prihajati ljudi. Takoj smo spoznali, da so naši. Nosili so polne nahrbtnike. Zaman smo upali, da bo tudi vsak od naše trojke kaj dobil ... Poveljujoči nam je zapovedal, ostati na mestu in zadržati morada sledečega sovražnika,

dokler se enota ne umakne vsaj čez Savo. Dovoljenje za naš umik bo dano z izstrelitvijo svetleče krogle v zrak. Kolona je mimo nas šla v noč, mi pa smo ostali. V vasi je postajalo vedno bolj živo. Čeprav tam ni bilo nobenega partizana več, so oni v postojanki še kar streljali. Streljanje se je vse bolj približevalo nam. Najraje bi se bili umaknili, pa tega nismo smeli storiti. Opazovali smo v temo proti vasi, še bolj pa proti Savi, od koder smo pričakovali dogovorjeni odrešilni strel. Končno je vendar počilo in v zrak je švignila bliskovita ognjena kača. Prav to pa je v vasi povzročilo novo streljanje, ki pa je zadevalo le v prazno. Nam je to pomenilo dovoljenje za umik. Brž smo dospeli do Save, se sezuli in zabredli v mrzlo vodo.

(se nadaljuje)

UTRINKI IZ MOJIH DNI

Prihaja generacija, osvobojena klasikov

V Prešernovem gledališču so sredi priprav na letošnji 53. Teden slovenske drame, ki se bo tradicionalno začel 27. marca, na svetovni dan gledališča. Selektor Rok Bozovičar je predstavil uprizoritve, ki jih je uvrstil v tekmovalni in spremljevalni program festivala.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Po dveh letih epidemije, ki je s seboj prinašala različne omejitve, tako na področju gledališkega ustvarjanja kot samega uprizarjanja na slovenskih gledaliških odrih, se v Prešernovo gledališče ponovno vrača Teden slovenske drame. Letošnji festival bo zaživel v celotnem obsegu, je napovedal direktor Jure Novak: »V okviru 53. Tedna slovenske drame se bomo znova posvetili najprodnnejšim in najobetavnejšim dramskim pisavam, s ponosom gostili najboljše in najbolj zanimive predstave preteklega leta, razprli ključna strokovna vprašanja in se družili ob bogatem dodatnem programu.«

Manj dramskih klasikov

Selektor Rok Bozovičar je lansko leto označil za turbulentno in hlastno gledališko leto, ki je poskušalo nadoknaditi predhodni koronarski leti: »Morda se to v kvantitativnih merilih in statistikah ne kaže tako izrazito, bolj temelji v samem občutku hlastnega tempa produkcije, nedefiniranega izčrpanega teka in splošno brezi dejne pozicioniranosti slovenskega besedila v uprizoritveni/gledališki krajini.«

Ob 22 na festival prijavljenih uprizoritev si jih je ogledal še 44, skupaj torej kar 66, od tega tri, ki so nastale v tujini.

Na področju gledališkega uprizarjanja omenja dva premika. Prvi se tiče razmerja uprizarjanja dramatike in avtorskega snovanja uprizoritvenega besedila, drugi pa argumentira generacijsko zastopnost tokratnega programa TSD. »Opazno je, da že nekaj let zapovrstjo slovenska klasična dramska besedila ne najdejo poti na gledališke odre, ogledal sem si zgolj Cankarjevega Kralja na Betajnovi (v izvedbi Narodnega gledališča Tuzla) ter Strniševe Žabe (Mestno gledališče ljubljansko), do česar nimam nobenih zadržkov, sproža pa kup vprašanj o aktualnosti in inspirativnosti slovenske klasične dramatike ter njeni prisotnosti v zavesti gledaliških ustvarjalcev,« selektorske vtise preteklega leta opisuje Rok Bozovičar in nadaljuje: »V tekmovalni program sem uvrstil uprizoritve, ki so najintenzivneje pretresle kriterije dovršenosti, prepričljivosti, vsebinske in estetske razplatenosti ter celovitosti izvedbe, kar med drugim pomeni tudi, da so name delovale afektivno in emocionalno najmočneje in subjektivno doživeto.«

Sedem uprizoritev, ki jih je izbral, prinaša svež in duhovit gledališki jezik, najsi gre za uprizarjanje slovenskih ljudskih pesmi ali gradnjo tunela do morja, za uprizoritve dramskih besedil Grumove nagrajenke, ki s tekočim, vsakdanjim jezikom pod površino natančno, minuciozno izpisuje ter razbira psihološki in socialni kontekst sodobnosti, ali pa presunljiv glasbeno-gledališki dogodek. »Poleg izvrstnih igralskih kreacij je posebna vrednost celotnega programa tudi razpoznaven užitek v igri, ki ga spremljevalni program razširja z uprizoritveno raznolikostjo in žanrsko pestrostjo, regionalno razpršenostjo ter tematsko relevantnimi poudarki,« med drugim še poudarja selektor.

Dvanajst festivalskih predstav

V tekmovalnem programu Tedna slovenske drame bomo tako videli naslednje uprizoritve: Katarina Morano: Usedline (Mestno gledališče ljubljansko), režiser Žiga Divjak; avtorski projekt: Pravljice našega otroštva (Prešernovo gledališče Kranj in SNG Nova Gorica), režiser Jernej Lorenčič; Nataša Matjašec Rošker in Petja Labovič: Ne ti meni

Kolaž predstav v tekmovalnem programu 53. Tedna slovenske drame / Foto: Prešernovo gledališče

Alice (Once Again) (Drama SNG Maribor); Karolína Kotrbová, Gašper Lovrec, Filip Mramor, Jernej Potočan, Domen Novak: 410 kilometrov (Lutkovno gledališče Ljubljana); Lea Mihevc: Od kod, dekle, si ti doma (Cankarjev dom in AGRFT); avtorski projekt po motivih slovenskih ljudskih pesmi: Žene v testu (SNG Drama Ljubljana), režiserka Živa Bizovičar; Katarina Morano: Kako je padlo drevo (SNG Drama Ljubljana), režiser Žiga Divjak.

V spremljevalnem programu sledi še pet uprizoritev – Jure Karas: Realisti (Teatar EXIT) režiser Matko Raguž; avtorski projekt: Godzilla Tribute Band (Moment in SNG Nova Gorica), režiser Zoran Petrovič; Maruša Krese: Da me je strah? (Prešernovo gledališče Kranj), režiserka Anđelka Nikolić; Klemen Kovačič, Nik Žnidaršič: Razmetana soba (Lutkovno gledališče Ljubljana); Tjaša Črnigoj, Nika Rozman, Tea Vidmar, Tijana Todorović, Barbara Kapelj: Spolna

vzgoja II: Diagnoza + Consentire (Nova pošta/Slovensko mladinsko gledališče in Maska Ljubljana/Mesto ženski), režiserka Tjaša Črnigoj. Strokovno žirijo za podelitev Šeligove nagrade za najboljšo predstavo, igralskih nagrad in nagrade za poseben dosežek 53. TSD bodo sestavljale Diana Koloni, Anđelka Nikolić in Tery Žeželj.

Pester dodatni program

Tudi letos pripravljajo bogat dodatni program s širokim naborom različnih dogodkov, namenjenih strokovni javnosti, festivalski program pa bodo še dodatno popestrili z glasbenimi koncerti ter vsebinami za otroke in mladino.

Strokovna žirija za podelitev nagrade Slavka Gruma ter nagrade za mladega dramatika, ki jo sestavljajo Vesna Jevnikar, Tomaž Toporišič in Jakob Ribič, je letos v branje dobila 35 besedil na natečaj za Grumovo nagrado ter 11 besedil, ki se potegujejo za nagrado za mladega dramatika. Letošnja novost je, da bodo – tako kot za Grumovo nagrado – v začetku marca razglasili tudi nominirance za mladega dramatika, nagrajenca pa bosta znana na zaključni prireditvi festivala.

Tri avtorice o treh različnih svetovih

Pri Cankarjevi založbi so izšle tri knjižne prevodne novosti pisateljic Elene Ferrante, Virginie Despentes in Dominique Fortier.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Nova knjiga, nov prevod italijanske pisateljice, ki objavlja pod psevdonimom Elena Ferrante. »Bralci vsako leto zahtevajo novo knjigo Elene Ferrante, in mi jim jo tudi dostavimo,« potrди urednik pri Cankarjevi založbi Aljoša Harlamov. »Tokrat smo imeli v načrtu njeno prvo delo, a smo zasedli, da se po knjigi La figlia oscura snema film, zato smo se odločili zanjo. Po filmu smo povzeli tudi naslov Izgubljena hči (The Lost Daughter).« Film iz leta 2021 je sicer uspešnica z izjemno Olivio Colman in Dakoto Johnson v glavnih vlogah.

Knjigo je avtorica napisala pred tudi pri nas zelo uspešnim Neapeljskim ciklom, po besedah prevajalke Daše Perme Jurjavčič pa daje vtis njene predhodnice.

Leda, ločenka srednjih let, ostane sama, potem ko njeni odrasli hčeri odideta v Kanado. Sicer nena dejano svobodna, a z občutkom rahle tesnobe se poleti odpravi na dopust na jonsko obalo. Tam opazi mlado mamico Nino s tri, štiri leta staro hčerjo, obdano s širšo družino, a očitno osamljeno. V Ledi se zbudijo spomini in občutki na lastno materinstvo, kar jo pripelje do nerazumnega dejanja. Zgodba na način Elene Ferrante, nobenega idealiziranja, saj smo vsi smo samo ljudje.

Roman Vernon Subutex francoske pisateljice in filmarke, feministke in kulturne kritičarke Virginie Despentes razgalja francosko dušo – od elit do brezdomcev, od čistega dna do sloja visoke kulture in razizma. Vernon Subutex je izmišljeno ime, ki si ga je nadel

nekdanji lastnik priljubljene prodajalne plošč. Ta je cvetela v devetdesetih, s prihodom interneta pa so se klasični nosilci zvoka vse manj prodajali. Vernon je čez noč ostal brez dela in »bejb«. Nazadnje ostane brez stanovanja, zato se zateka k nekdanjim prijateljem in številnim ženskam, spi po kavčih, čuva psa, krade, »žica« ... Hkrati pa ne ve, da ga iščejo vplivni posamezniki, saj ima v lasti zadnje posnetke nedavno umrlega poprokerja Alexa Bleacha. »Avtorica pronicljivo dekonstruira like pariške alternativne scene devetdesetih. Tudi sama je bila namreč del te scene, imela je zelo burno življenje, bila spolno zlorabljenka, a nikoli ni zapadla v samopomilovanje, v srži je upornica, punkerica v literarnem svetu,« pisateljico opiše prevajalka Jedrt Maležič. V knjigi

srečamo kup puhlih zlaganih likov, ki jih pisateljica sleče do obisti. Jezikovni register je pisan bolj pogovorno kot ne, besedilo je razgibano tako z dialogi kot monologi. V romanu spoznamo, da ima vsaka alternativna scena tako svoje »poze« kot travme. Netflix je na to temo posnel celo serijo, ki je dostopna na francoskih kanalih. Vernon Subutex ima tri dele, drugo nadaljevanje izide še letos, tretje pa prihodnje leto.

Papirnata mesta pa je naslov kratkega poetičnega romana kanadske pisateljice Dominique Fortier, v katerem se prepletata avtobiografska zgodba avtorice in romansirana biografija največje ameriške pesnice, skrivnostne samotarke Emily Dickinson. Njuni zgodbi sta izhodišče za vprašanja o tem, kaj nam pomeni

Nova branja odličnih avtoric / Foto: Igor Kavčič

dom ali kaj nam pomeni, ko ga zapustimo oziroma ko se preselimo. Kako se mi naseлимo v dom in kako se dom naseli v nas. Kot je povedal urednik Aljoša Harlamov,

morda knjiga zahteva nekaj več napora in energije pri branju, a je zato nagrada bralcu ob tem toliko večja. Izvrsten prevod je delo Saše Jerele.

Dobrodelni Boštjanov Dr. Fig

Tribune kranjskega bazena je minulo soboto zapolnila nepregledna množica, ki si je prišla ogledat 24. mednarodni plavalni dogodek Boštjanov Dr. Fig, ki je kar vrvel od dobrodelnosti, dobre volje in zabave.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Plavalnega tekmovanja se je udeležilo 520 plavalcev iz 25 klubov iz Slovenije in Hrvaške, ki so skupno zabeležili skoraj dva tisoč nastopov. Kot je pojasnila Maša Jamnik, predsednica Plavalnega kluba Triglav Kranj, je dogodek izjemna priložnost, da tekmovalni duh občutijo tudi najmlajši plavalci, za katere je tekmovanje Dr. Fig prvo, obenem pa je dogodek namenjen predvsem zabavi in sprostitvi. »Pri sami organizaciji smo razmišljali predvsem o tem, kako pripraviti pester in zanimiv dogodek, na katerem bomo lahko videli čim več nasmejanih otroških obrazov, ki si bodo današnji dan zapomnili za dlje časa,« je še dodala Maša Jamnik. Veselja in energije polni mladi plavalni upi ter njihovi navijači so dogodek spremenili v zares živahno doživetje.

Tekomvanju so dodali dobrodelno noto, saj so podelili Boštjanovi štipendiji ter namenili sredstva za Junake 3. nadstropja. Boštjanovo štipendijo v višini 600 evrov, ki jo Plavalni klub Triglav Kranj podeli dvema plavalcema z najboljšim

Prejemnika Boštjanove štipendije Ana Margeta in Arne Mazi Jamnik bosta pridobljena sredstva koristno porabila. / Foto: Tina Dokl

rezultatom v preteklem letu, sta za leto 2023 prejela Ana Margeta in Arne Mazi Jamnik. Ana je povedala, da ji štipendija pomeni veliko, saj ji predstavlja potrditev preteklega trdega dela, Arne pa se je strinjal in dodal, da obenem pomeni tudi veliko motivacijo za naprej. Oba bosta prisluženo štipendijo porabila za nadgradnjo plavalne opreme ter prihodnja tekmovanja. Ček Plavalnega kluba Triglav Kranj

in Estetike Fabjan v višini 3000 evrov pa sta sprejela predsednica društva Junaki 3. nadstropja Urška Kolenc in mali junak Jaka Burgar, ki nam je zaupal: »Zbrana sredstva nam pomenijo veliko, saj za mnoge predstavljajo dodatno upanje. Upanje, da lahko zmagajo. In ko enkrat zmagajo, je občutek fenomenalen.«

S spektakularnim odprtjem finalnega dela sta otroke presenetila Boštjan Bešter v

vlogi Franceta Prešerna in njegova Julija, ki jo je upodobila Katarina Čebulj. V soju žarometov sta se spustila do plavajočega čolna ter kasneje dejala, da je občutek »poleteti« nad množico navdušenih otrok nekaj zares posebnega. Manjka le niso niti plesalke Baletne šole Stevens in sinhroni plavalci Nika Seljak in Karin Pesrl, ki sta s čudovito podvodno predstavo marsikoga povsem navdušili.

Začela se je akcija Šolar na smučih

Kranj – V akcijo Šolar na smučih se je prijavilo kar 62 osnovnih šol z različnih koncev Slovenije. Organizatorji jo pripravljajo v želji po spodbujanju zdravega življenjskega sloga otrok, njihovega varnega športnega udejstvovanja na belih strminah in smučinah ter sproščeni zabavi. Na petih prizoriščih se bodo otroci lahko brezplačno učili teka na smučeh, pri čemer jim bo pomagala tudi Petra Majdič. Včeraj je akcija potekala na Pokljuki, jutri bo v Bonovcu v Medvodah, na Gorenjskem pa še v soboto v Planici. V prihodnjem tednu bosta na šestih lokacijah predstavljena še alpsko smučanje in deskanje na snegu z ambasadorjem Juretom Koširjem. Edina lokacija na Gorenjskem je Stari vrh, kjer bo akcija izpeljana 27. januarja.

Odbojkarji začeli tretji del prvenstva

Kranj – Državno odbojgarsko prvenstvo se je prevesilo v tretji del, v katerem bodo ekipe odigrale še po sedem tekem in si pred začetkom končnice skušale priigrati čim boljše izhodišče. V tretji del so na vrhu lestvice vstopili aktualni prvaki in prvakinje, odbojkarji ACH Volleyja Ljubljana in odbojkarice Calcita Volleyja. Slednje so v letošnji sezoni še brez poraza in tako ostaja tudi po sobotni tekmi v Kamniku. Niso imele težav z zadnjouvrščenim OD Krim. Boljše so bile s 3 : 0. Gorenjska predstavnik v prvi moški ligi pa sta zabeležila poraza. Calcit Volley je doma izgubil proti Salonitu Anhovo (1 : 3), Hiša na kolesih Triglav pa v gosteh proti ekipi Merkur Maribor (3 : 0). Kamničani so na lestvici na drugem mestu, Kranjčani na petem.

Nika Prevc ubranila naslov

Planica – Na srednji skakalnici v Planici je bila prva preizkušnja letošnjega Olimpijskega festivala evropske mladine, katerega glavni gostitelj je pokrajina Furlanija - Julijska krajina. Skakalni del tekmovanja je v Planici. Včeraj so se za odličja merile smučarske skakalke. Po lanskem Lahtiju je tudi letos vso konkurenco zanesljivo ugnala Nika Prevc, skakalka SK Triglav Kranj. Taja Bodlaj je bila peta, Tinka Komar šesta in Katarina Pirnovar sedma. Mlade skakalke jutri čaka še ekipna preizkušnja, v petek pa mešana ekipna tekma.

Jeseničani še drugič izgubili

Jesenice – Hokejisti HDD SII Acroni Jesenice v Alpski hokejski ligi ne nadaljujejo tako uspešno, kot so igrali v rednem delu tekmovanja. V soboto so izgubili še na drugi tekmi master rounda. Tokrat je bila v dvorani Podmežakla s 3 : 5 (1 : 1, 2 : 3, 0 : 1) boljša ekipa Hockey Unterland Cavaliers, novinec v ligi. Nova tekma železarje čaka 28. januarja. Znova jo bodo igrali doma, nasprotnik pa Rittner Buam SkyAlps.

Špela Kern v novo leto z novo ekipo

Profesionalna cestna kolesarka Špela Kern po novem nosi dres francoske ekipe Cofidis. Pripravlja se na prvo dirko, ki jo sredi februarja čaka v Španiji.

MAJA BERTONCELI

Zgornje Pirniče – Špela Kern nadaljuje kariero profesionalne cestne kolesarke. Z novim letom je oblekla nov dres. Iz španske ekipe Massi – Tactic, v kateri je bila dve sezoni, je prestopila v francosko ekipo Cofidis.

Ocena lanske sezone

Lansko sezono ocenjuje kot delno uspešno. »S prvim delom sem lahko zadovoljna. Odpeljala sem nekaj dobrih dirk, sploh Baskijo in klasike. V drugem delu sem imela težave. Kar nekaj časa sem čutila posledice po prebolelem covidu-19. Zbolela sem v Alžiriji na Sredozemskih igrah. Prehitro sem se vrnila v tekmovalni ritem. Ravno do svetovnega prvenstva sem prišla toliko nazaj v formo, da sem tam lahko kar dobro dirkala. Nisem pa bila stoodstotna,« je pojasnila kolesarka iz Zgornjih Pirnič. Med dosežki

Špela Kern je bila zadnji dve sezoni članica ekipe Massi – Tactic (na sliki), od letos je v francoski ekipi Cofidis. / Foto: Gorazd Kavčič

leta 2022 poudarja naslov državne podprvakinje v cestni vožnji in dirko v Franciji na znameniti Mont Ventoux. Slednja je bila lani sploh prvič organizirana tudi za ženske. Na njej je bila deseta. Teden prej je bila šesta na eni izmed francoskih klasik, potem ko je bila cel dan v begu. Kot članica slovenske

reprezentance je nastopila tudi na evropskem in svetovnem prvenstvu.

Uspešni nastopi so ji prinesli prestop v novo sredino. Pogodbo s francosko žensko kontinentalno ekipo Cofidis je podpisala za dve leti. »Z izjemo licence imam vse, kar imajo ekipe World Tour. Zaradi tako

močne moške ekipe Cofidis dobimo povabilo na katerokoli dirko, vključno z Dirko po Franciji. Ekipa je tudi finančno zelo stabilna. Zelo sem zadovoljna. Računam, da bo letošnja sezona zame res dobra. Bom prva pomočnica naši najboljši kolesarki na težjih etapah, na tehnično težjih odsekih. Tehnično sem dobra kolesarka, dobra sem v vzponu in to ekipe zadnje čase precej iščejo. To bo moja glavna naloga. Imamo dve vrhunski kolesarki, ki lahko zmagata na marsikateri dirki,« je povedala.

Prva dirka jo čaka februarja

Cestno kolesarstvo ni njen prvi šport. Trenirati ga je začela pri 24 letih, kar pomeni pred osmimi leti. Najprej je bila atletinja. »S športom se resno ukvarjam že od šestega, sedmega leta. Začela sem z atletiko, s teki, krosi. Ko sem šla trenirat v AK Triglav Kranj, so me usmerili v

tehnične discipline: najprej v skok v daljino, nato v skok s palico. Zgodila se mi je precej huda poškodba. Imela sem stresni zlom stopalnice in težave s koleno. V času rehabilitacije sem začela kolesariti. V mislih sem imela vrnitev v atletiko, na koncu pa začela trenirati kolesarstvo. Niti slučajno mi ni žal. Če bi vedela, da je tako super, bi se odločila že kakšno leto prej,« je zadovoljna.

Novo tekmovalo sezono bo začela prihodnji mesec. »To bo etapna dirka Setmana ciclista-Volta comunitat Valenciana v Španiji od 16. do 19. februarja. Treningi potekajo dobro. Prve skupne priprave z ekipo smo imeli že konec decembra v Španiji. Sedaj sem ravno prišla z enotedenskih individualnih priprav v Poreču, 26. januarja pa že letim v Španijo na druge skupne priprave. Tam bom trenirala vse do prve dirke,« je še povedala.

Rokometaši za konec premagali Črno goro

Kranj – Slovenska moška rokometna reprezentanca je na svoji zadnji tekmi na letošnjem svetovnem prvenstvu na Švedskem in Poljskem v Krakovu premagala Črno goro z 31 : 23. Izbranci Uroša Zormana so v skupinskem delu v Katovicah premagali Savdijce s 33 : 19 in Poljake z 32 : 23, izgubili pa proti Francozom z 31 : 35. V glavnem delu tekmovanja v Krakovu so dosegli dve zmagi. Iranec so premagali z 38 : 21, Črnogorci pa z 31 : 23. Po porazu proti Špancem s 26 : 31 so osvojili tretje mesto v skupini 1. V četrtfinale so se uvrstili Španci in Francozi.

Hrobat sedmi

Kranj – Alpski smučar Miha Hrobat se je izkazal na najtežji smukaški progi, na Streifu v Kitzbühelu. Kranjčan je z visoko startno številko 45 izkoristil nekoliko boljše pogoje na progi in prismočal do odličnega sedmega mesta, kar je njegov rezultat kariere. Za zmagovalcem Vincentom Kriechmayrjem je zaostal le 46 stotink. Ob majhnih razlikah je bil v igri celo za uvrstitev na stopničke.

PLANINSKI IZLET: ZIRBITZKOGEL (2396 M N. M.) IN SCHARFES ECK (2364 M N. M.)

Vetrovna vrhova

Danes bomo obiskali Avstrijo in se povzpeli na dva vrhova, ki sta priljubljena med turnimi smučarji in krpljarji, kar pa ne pomeni, da se vrhov pozimi ne da osvojiti tudi peš.

JELENA JUSTIN

Gore sosednje Avstrije so pozimi priljubljeni cilji turnih smučarjev in krpljarjev. Tokrat bomo obiskali t.i. Seetalske Alpe ali Noriške Alpe, ki so del Labotniških Alp. Labotniške Alpe so del severnih apeniških Alp, ležijo pa na ozemlju avstrijskih dežel Koroške in Štajerske. Sestavlja jih več gorskih skupin z značilnimi planotastimi vršnimi deli, zato so tako priljubljene med zimsko sezono. Njihov najvišji vrh je Zirbitzkogel, ki bo naš glavni cilj. Obenem bomo obiskali še t. i. Ostri kot oz. Scharfes Eck.

Če se na pot podajamo iz Kranja, je najbližje, če

gremo čez Ljubelj, nadaljujemo skozi Celovec do kraja Mühlen, kjer zavijemo na gorsko cesto, ki nas pripelje do višine 1600 m n. m. in kočice Tonnerhütte, kjer je naše izhodišče. Iz Kranja do izhodišča je 126 km. Urejeno je tudi manjše smučišče, primerno predvsem za družine. Ob smučišču se tudi sanjajo. Od kočice gremo levo in sledimo oznakam za Zirbitzkogel in Zirbenweg, ki je označena kot pot za krpljarje. V spodnjem delu se pot povzpne skozi gozd, hodimo pravzaprav po eni od tematskih poti. Ko dosežemo zasneženo cesto, gremo po njej mimo vikendov, nato pa zavijemo desno in pridemo na travnato planjavo, kjer

se nam pokažeta naša današnja cilja. V tem delu dosežemo tudi poletno markirano pot na Zirbitzkogel. Gremo mimo razgledne ploščadi Herter Höhe. Kakšne bodo razmere, je seveda odvisno od debeline snežne odeje. Letos na začetku januarja je bilo pogorje precej spihanino in ponekod ledeno, tako da je bila potrebna popolna zimska oprema, krplje niso prišle v poštev. Po markirani poti se vzpenjamo, prečimo pobočje precej proti vzhodu. Počasi se približujemo grebenu. Sledi turnih smučarjev dajejo slutiti njihovo pot do vrha, a če nismo smučarji in imamo zimsko opremo, je še kako priročen direktni vzpon proti vrhu. Direkten

Pogled na vrhova iz doline: desno je Zirbitzkogel, levo Scharfes Eck. / Foto: Jelena Justin

vzpon proti vrhu je strm, naklona je precej. Dereze in cepin so nujni! Ko dosežemo vrh strmine, pred seboj zagledamo ogromen križ, do katerega se sprehodimo skoraj po ravnem. Vrh nagradi s čudovitim razgledom, saj se vidijo Nizke in Visoke Ture, Kamniško-Savinjske Alpe, Karavanke, Julijske Alpe. Ja, ko smo prvič nekje, se je treba malce orientirati, kaj pravzaprav vidimo,

saj imajo z vsake strani gore povsem drugačno podobo. Z vrha sestopimo do kočice Zirbitzkogelschutzhaus oz. Helmut Erd Schutzhaus. Tik pred kočico zavijemo levo in prečimo severozahodno pobočje Zirbitzkogla. Z desne bo verjetno prihajalo precej turnih smučarjev, ki goro obiščejo s področja Sabathy. Po grebenu nadaljujemo vse do radarske postaje na Ostrem kotu oz. na

Scharfes Eck. Še eden od vrhov, ki jih kazi navlaka sodobnega časa. Pa vendar, radarji in antene so bili odeti v led in sneg, veter je izoblikoval zanimive skulpture, tako kot jih zna le mati narava.

Na Scharfes Eck je speljana tudi steptana cesta, očitno za potrebe vremenoslovcev. Začetek sestopa začnimo po cesti, nato pa sestopamo strmo po zasneženem pobočju. Previdno! Prečimo pobočje in izgublamo višino, dokler ne pridemo do znane, markirane poti z vzpona. Ko dosežemo razgledno ploščad Herter Höhe, nadaljujemo mimo nje levo navzdol. Pot je markirana, verjetno bomo videli tudi sledi turnih smučarjev. Precej hitro dosežemo smučišče, ob robu katerega se spuščamo proti izhodišču.

Nadmorska višina: 2396 m
Višinska razlika: 905 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Vrh Zirbitzkogla / Foto: Jelena Justin

Po grebenu še na Scharfes Eck, kjer se vidi radarska postaja / Foto: Jelena Justin

Vaje za krepitev rok

GREGA FLAJNIK

V sodelovanju z Janžem Flajnikom, študentom Fakultete za šport, smo pripravili tri prispevke o vajah za krepitev pomembnih sklopov mišic. V današnjem prispevku bomo pokazali, kako lahko v kratkem času in brez pripomočkov opravimo trening za krepitev zgornjega dela telesa. S temi vajami zboljšamo držo na kolesu in zmanjšamo verjetnost poškodb pri večurnem sedenju na kolesu. Ob morebitnem padcu nas krepke mišice obvarujejo pred zlomi kosti. Če so nam navedene vaje prelahke, jih lahko izvajamo z utežmi ali pa s kakšnim drugim domačim pripomočkom. Na primer s plastenkami za vodo – polnimi seveda. Vaje bomo izvajali krožno, kar pomeni, da za eno vajo naredimo 20 ponovitev s 30-sekundnimi odmori. Ko izvedemo vseh pet vaj, to za poredje trikrat ponovimo.

1. vaja – iztezanje rok: Pri tej vaji krepimo troglavo nadlahtno mišico (triceps). Vajo izvajamo stoje. Noge so v širini ramen, trup je rahlo predklonjen, roke so ob telesu. V začetnem položaju so roke pokrčene, nato pa jih iztegnemo. Pri vaji moramo paziti, da imamo raven hrbet in da popolnoma iztegnemo roke.

2. vaja – sukanje glave: Pri tej vaji krepimo mišice

vratu. Vajo lahko izvajamo stoje ali sede. Roke so ob telesu, brado sklonimo proti hrbtenici. Brado premikamo v smeri rame v desno, potem pa še v levo.

3. vaja – diagonalno odmikanje rok: Z izvajanjem te vaje krepimo trapezno mišico. Postavimo se na dlani in kolena. Roke imamo iztegnjene, dlani so pod rameni, noge so pokrčene pod medenico. Vajo izvajamo tako,

da roko iztegnjeno dvigujemo diagonalno na trup.

4. vaja – vrtenje rok: S to vajo krepimo mišice ramenskega obroča. Stojimo razkoračeno, stopala so v širini bokov. Roke odročimo in z iztegnjenimi rokami rišemo kroge. Premer kroga naj bo približno 20 centimetrov. Z rokami naredimo 20 krogov v eno smer in 20 v drugo.

5. vaja – široke sklece: S to vajo krepimo največ mišic zgornjega dela trupa in rok. Paziti moramo, da so roke v širini ramen, glava je v podaljšku hrbtenice, ramena so čim bolj sproščena. Odmik rok od telesa naj ne bo večji od 45 stopinj; komolci naj bodo približno 15 cm odmaknjeni od trupa. Če nam je ta vaja pretežka, jo lahko izvajamo z oporo, to pomeni, da imamo kolena na tleh. Naredimo 7 ponovitev.

Naslednjič se bomo posvetili vajam za krepitev trebušnih mišic.

GLASOVA KOLESARJENJA

Skrbi skrbnega lastnika gozda

Klemen Kavar iz Podljubelja, eden od prejemnikov priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda, je pred izzivom, kako najbolj strme gozdove odpreti za gospodarjenje.

CVETO ZAPLOTNIK

Podljubelj – Zavod za gozdove Slovenije vsako leto podeli priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov. Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je lani priznanje prejel 45-letni Klemen Kavar iz Podljubelja, gospodar Cvirnovne kmetije, ki obsega 64 hektarjev gozdov in sedem hektarjev travnikov.

V strmini možno le žično spravilo lesa

Na kmetiji sicer redijo tudi od deset do petnajst goved, a glavni vir dohodka sta gozdarstvo in z gozdarstvom povezana dopolnilna dejavnost – sečnja in spravilo lesa.

V prihodnje želijo na kmetiji posodobiti gozdarsko in kmetijsko mehanizacijo ter na mestu starega hleva zgraditi novega.

Ves gozd imajo v Podljubelju, večina ga je v strmini, sega tudi do 1300 metrov nadmorske višine. Pomemben del je v vodovarstvenem pasu in na območju Nature 2000. To jim prinaša tudi omejitve pri gospodarjenju z gozdom, predvsem bolj zapletene postopke pri pridobivanju soglasij za gradnjo gozdnih vlak. »Približno polovica gozdov je za

gospodarjenje z gozdovi že dobro odprta z vlakami, v najbolj strmih predelih pa gradnja vlak niti ni možna, tu bi prišlo v poštev le spravilo z žičnico,« je dejal Klemen in dodal, da na kmetiji razmišljajo o nakupu rabljene gozdarske žičnice, s katero bi lahko opravljali storitve tudi drugim.

Lubadarja držali bolj na kratko

Ujme jim v zadnjem desetletju niso prizanašale – v letu 2014 je njihove gozdove prizadel žled, kmalu zatem še veter. Lubadarja so držali na kratko, z rednim pregledovanjem gozdov so hit-

ro odkrili žarišča in jih tudi hitro sanirali. »V vseh teh letih nismo posekali več kot sto 'kubikov' lubadark,« je dejal Klemen in poudaril, da jim od divjadi največ škode povzroča jelenjad, a še ta več na travnikih kot v gozdovih.

Pri poseku bolj zadržani

Na leto posekajo od 200 do 250 kubičnih metrov lesa. Pri sečnji so, kot je dejal Klemen, bolj zadržani,

saj gozd razumejo tudi kot kmetovo banko ali kot rezervo za hude čase, krize ... Na zmernost pri sečnji kažejo tudi ugotovitve gozdarjev: v mešanih smrekovih in bukovih sestoji s primesjo jelke in macesna so pretežno debeljaki in sestoji v obnovi. Večino lesa prodajo kot hlovdovino, pripravljajo pa tudi drva.

Odlike skrbnega gospodarja gozda

»Klemen z gozdom ravna skrbno, vidi se, da mu gozd veliko pomeni,« so v obrazložitvi k priznanju zapisali v tržiški krajevni enoti zavoda za gozdove in dodali, da tudi drugi lastniki gozdov cenijo Klemena kot odličnega izvajalca, ki pušča sečišča v zglede urejenem stanju. Ko Klemena vprašamo, kaj odlikuje skrbnega lastnika gozda, našteva: redno mora pregledovati gozdove, ob ujmah in pojavu lubadarja mora hitro ukrepati, negovati mora mlade sestojce, po poseku in odvozu lesa poskrbeti za sečišče, vzdrževati gozdni rob in meje posesti, skrbeti za gozdne vlake, dobro sodelovati z revirnim gozdarjem oziroma zavodom za gozdove, se usposablјati za varno delo v gozdu, nositi zaščitno opremo ... »V gozd

Klemen Kavar ob gozdarski prikolic, naloženi z lesom / Foto: Cveto Zaplotnik

nikoli ne grem brez gozdarskih hlač, ki hitro zaustavijo verigo motorne žage,« je dejal Klemen, ki vsaj dvakrat ali trikrat na leto v celoti pregleda svoje gozdove. Vsako leto opravi nego sestojev na

Klemen je bil priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda vesel, zaveda pa se tudi obveznosti, saj bodo zdaj njegovi gozdovi še bolj na očeh drugih.

približno pol hektarja površine. Pri obnovi gozdov daje prednost naravni obnovi, sadnja drevov, s katero so po žledolomu poskušali zapolniti »luknje« v sestojih, se ni obnesla, saj je sadike napadala divjad, nekatere so požkodovali plazovi ...

Iskan izvajalec sečnje in spravila lesa

Klemen ima v okviru dopolnilne dejavnosti – sečnja in spravilo lesa – vedno dovolj dela, pri tem ima tudi pomočnika. Ugotavlja,

da lastniki vse manj seka-jo sami. Nekateri za to tudi niso opremljeni in usposobljeni, brez dobre opreme in brez znanja in izkušenj pa je delo v gozdu lahko zelo nevarno. Klemen je doslej delal varno, odnesel jo je le s kakšnimi praskami, želi si, da bi bilo tako tudi v prihodnje. Za delo na kmetiji imajo močno oporo v družini: skupaj s partnerico Olgo ima hčerki Marušo in Jerco, po svojih močeh pomagata tudi njegova starša – mama Marija in oče Miroslav.

Obvezna popis in registracija drobnice

Junija lani je začel veljati pravilnik o identifikaciji in registraciji drobnice, ki uvaja obvezno registracijo individualno označenih ovc in koz ter priglasitev vseh odhodov in premikov v centralni register drobnice.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Rejci morajo po tem pravilniku na svojem gospodarstvu popisati odrasle ovce in kozve in jih najkasneje do konca letošnjega januarja registrirati v centralni register drobnice. Za to imajo tri možnosti. Popis in registracijo drobnice lahko izvedejo sami z uporabo nove spletne oziroma mobilne aplikacije

Igor Stanonik / Foto: Cveto Zaplotnik

Volos, lahko popis izvedejo sami in registracijo živali Kmetijsko-gozdarski zavod Kranj, lahko pa tako popis kot registracijo živali izvede zavod. Popis in registracija sta za rejce brezplačna.

Dvojniki za izgubljeno ušesno znamko

Rejec mora vso drobnico za rejo označiti z individualno ušesno znamko (po 20. aprilu lahko tudi z biceljnimi trakom) najkasneje do devetega meseca starosti oziroma pred premikom na drug obrat; živali, namenjene zakolu v klavnici, pa lahko pred enim letom starosti označi s skupinsko identifikacijsko številko. V centralni register mora prijaviti vsak premik individualno in skupinsko označenih živali pa tudi pogine, zakole, kraje in izgube živali, to pa lahko stori le, če je živali prej že registriral v registru. Vsak

premik mora spremljati spremni list, še najprej bo v veljavi papirni spremni list, eden od ciljev novega sistema je tudi uveljavitev elektronskega spremnega lista, ki rejcu omogoča, da lahko sam sporoča premike živali. Po novem bo za izgubljene ušesne znamke treba naročiti dvojniki z enako vsebino. Rejec lahko na svojem gospodarstvu še naprej vodi register v pisni obliki, lahko pa vzpostavi elektronski register.

Ena ovca ali koza je že obrat

Rejci, ki so trajno opustili rejo ovc in koz, morajo o tem s podpisano pisno

Rejci bodo lahko uveljavljali podpore za ukrepe dobrobiti živali, kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (gen pas in planinska paša) in za sheme kakovosti le, če bo drobnica popisana in registrirana.

izjavo obvestiti upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Tisti, ki začnajo rejo drobnice, morajo prej registrirati obrat na upravni enoti, četudi (začasno) redijo le eno žival.

Kot je povedal Igor Stanonik, vodja oddelka za živinorejo v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, so vsi rejci drobnice ob koncu novembra od uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin prejeli poziv za popis in registracijo živali. Zavod je z novostmi in spremembami seznanil rejce na predavanju konec novembra v Zgor-njih Gorjah ter še na predavanju preko spletne aplikacije. Vse rejce, za katere so imeli

Do konca januarja je treba vse ovce in kozice registrirati v centralni register drobnice. / Foto: Cveto Zaplotnik

podatke, so poklicali še po telefonu, večina je izjavila, da bodo popis in registracijo izvedli sami.

Stalež drobnice se znižuje

Po podatkih izpred dveh let je na Gorenjskem okrog sedemsto rejcev drobnice, ki redijo skupno od enajst do dvanajst tisoč živali, večinoma ovc. V kranjskem kmetijsko-gozdarskem zavodu ocenjujejo, da se stalež v zadnjih letih zmanjšuje, razpolagajo pa s podatki, da je v kontrolirani rejci 37 tropov ovc in 10 tropov koz oziroma skupno 1726 ovc in 211 koz.

Kršiteljem izrekli tudi nekaj opozoril

SIMON ŠUBIC

Kranj – Med zadnjo enotedensko nacionalno preventivno akcijo, v kateri sta Agencija za varnost prometa (AVP) in policija ozaveščali o nevarnosti rabe mobilnih

uporabo telefona pri udeležbi v prometu, pri čemer so bili pozorni tako na prekrške voznikov kot tudi drugih prometnih udeležencev. Mobilni telefoni so namreč nevarni tudi v rokah kolesarjev, voznikov

Policisti so v enotedenskem poostrenem nadzoru zaznali 1415 kršitev uporabe mobilnih telefonov pri voznikih.

/ Foto: Gorazd Kavčič

telefonov v prometu, so policisti ugotovili 1415 kršitev. Policisti so poostreno nadzirali uporabo mobilnih telefonov in drugih naprav ter opreme (tablic, prenosnih računalnikov, slušalk), ki motijo voznikovo vidno in slušno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Od 1415 ugotovljenih kršitev so v 46 primerih izrekli opozorilo.

»Pozornost policije je bila usmerjena v sočasno

e-skirojev in pešcev, ki s tem ogrožajo lastno varnost in varnost drugih. Pravčasnost in ustreznost reakcij pešcev je lahko ob uporabi mobilnih telefonov in pregledovanju družbenih omrežij zmanjšana tudi do 60 odstotkov,« so sporočili s policije.

AVP in policija bosta nacionalno preventivno akcijo Varno brez telefona v prometu ponovili oktobra.

Nasilje za štirimi stenami

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti poročajo o več primerih nasilja v družini, ki so jih obravnavali v zadnjih dneh. Zoper nasilneže so ukrepali.

Kranjski policisti so pred dnevi v večernih urah prejeli prijavo o nasilju v družini. Moškemu so izrekli prepoved približevanja zunajzakonski partnerici, dogodek pa obravnavajo v smeri kaznivega dejanja z elementi nasilja. Spor med zunajzakonskima partnerjema so obravnavali tudi kranjskogorski policisti, ki so

kršitelju izdali plačilni nalog.

Škofjeloški policisti pa so pred dnevi obravnavali nedostojno vedenje moškega do starejše osebe v zasebnem prostoru. Tudi ob prihodu policistov se kršitelj ni umiril, zato so ga pridržali. V nedeljo popoldan so zaradi nasilja za štirimi stenami posredovali tudi jeseniški policisti. Nasilnežu so prepovedali približevanje zunajzakonski partnerici, zoper njega pa vodijo predkazenski postopek zaradi kaznivega dejanja z elementi nasilja.

V težavah v zasneženih gorah

Kranj – Kljub opozorilom o zahtevnih in nevarnih razmerah v gorah so se nekateri vseeno podali vanje in se znašli v težavah. V nedeljo so tako jeseniški gorski reševalci reševali turno smučarko, ki se je poškodovala med turnim smučanjem z vrha Korenščice v smeri Pustega Rovta. Prepeljali so jo v jeseniško bolnišnico. Na območju Velikega Javornika se je v nedeljo izgubil turni smučar, na poti z Dobrče proti dolini pa pohodnica, ki je obnemogla obtičala v visokem snegu in brezpotju. Oba so poiskali in ju nepoškodovano pospremili v dolino. Obisk gora še naprej odsvetujejo, saj je snežna odeja že v sredogorju na delih zelo nestabilna. Tudi v visokogorju so v snežni odeji skrite kritične plasti, močan severni veter pa bo v naslednjih dneh gradil nova kložasta območja.

Iznajdljivi in vztrajni

Gorenjski kriminalisti so morali v ravnokar končani zahtevni preiskavi kriminalne združbe, ki je z Gorenjskega preprodajala velike količine droge, pokazati veliko mero iznajdljivosti in vztrajnosti.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Direktor uprave kriminalistične policije na generalni policijski upravi David Antolovič je po nedavnem razkritju kriminalne združbe, ki jo je vodil 31-letni Jeseničan, dejal, da se kriminalistična policija v tovrstnih zahtevnih preiskavah srečuje z velikimi težavami pri zbiranju dokazov. Zadnjo preiskavo združbe, ki je prek svojih celic v Kranju in na Jesenicah predvsem na veliko trgovala z drogo na območju Slovenije, Avstrije in Italije, so tako pripeljali do uspešnega konca zlasti »po zaslugi vztrajnosti in kriminalistično taktične iznajdljivosti kriminalistov, ki so svoje delo požrtvovalno opravljali, za kar so se večkrat odrekli celo svojemu prostemu času oz. času, ki bi ga sicer preživali s svojimi družinami«, je prejšnji teden poudaril Antolovič. Kot smo poročali v petek, so kriminalistično preiskavo v sodelovanju z avstrijskimi kolegi vodili gorenjski kriminalisti.

Po njegovih besedah zaradi hitrega razvoja informacijske tehnologije (z uporabo različnih platform za

šifrirano medsebojno komunikacijo) določenih posebnih preiskovalnih ukrepov po sedanji zakonski ureditvi namreč ni več mogoče učinkovito izvajati. »V kriminalistični policiji že vrsto let opozarjamo, da je treba zakonsko ureditev ustrezno posodobiti in slediti razvoju informacijske tehnologije. Pri tem ne gre za dodatna policijska pooblastila, ampak za zakonsko ureditev načina izvajanja že obstoječih in v zakonu dopustnih ukrepov. Kriminalistično taktična iznajdljivost zakonitega zbiranja dokazov se v nadaljnjih sodnih postopkih razkriva in z njo so osumljenci seznanjeni, zato je za nadaljnje preiskovanje delovanja sodobnih organiziranih kriminalnih združb omenjena zakonska posodobitev nujna, in to v najkrajšem možnem času,« je dejal Antolovič.

Kot je še dejal, slovenska kriminalistična policija uživa v mednarodnem prostoru velik ugled, saj vedila za kompetentnega in z upanja vrednega partnerja, kar dokazujejo ravno preiskave, kakršna je bila zadnja, ki so jo v sodelovanju z

David Antolovič, direktor uprave kriminalistične policije na generalni policijski upravi / Foto: Gorazd Kavčič

avstrijskimi kolegi vodili gorenjski kriminalisti. »Za ohranitev tega statusa pa morata razvoj organizacije in sposobnost delovanja slediti trendom oziroma standardom delovanja policij iz drugih razvitih držav,« je povedal Antolovič.

V zaključni akciji, v kateri je pred dvema tednoma sodelovalo več kot 500 kriminalistov in policistov, se je policija prvič srečala tudi s situacijami, da so zaradi nedosegljivosti posameznih osumlencev ob pogojih

nedavno spremenjenega zakona o kazenskem postopku hišne preiskave opravili preiskovalni sodniki. »Omenjena zakonska rešitev se je pokazala kot zelo logična in časovno dolgotrajnejša. Tovrstne aktivnosti se izvajajo v okviru zakonskega 48-urnega pridržanja osumljenca, kar še dodatno skrajšuje čas kriminalistični policiji za izvedbo vseh ukrepov za zagotovitev dokazov za nadaljnji kazenski postopek,« je še opozoril Antolovič.

Vrhovno sodišče potrdilo sodbo

Petčlanski senat vrhovnega sodišča je potrdil sodbi ljubljanskega okrožnega in višjega sodišča, s katerima je bila Domžalčanu Petru Gaspertiju izrečena tridesetletna zaporna kazen.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Vrhovno sodišče je potrdilo enotno kazen trideset let zapor za Domžalčana Petra Gaspertija, ki mu jo je ljubljansko okrožno sodišče aprila 2021 izreklo zaradi uboja treh sorodnikov, je pred dnevi poročalo Delo. Tedaj 24-letni Gasperti je junija 2020 v Škocjanu pri Domžalah z mesarskim nožem vzel življenja 51-letnemu stricu Zvonku, 81-letni babici Martini in 74-letnemu dedku Cirilu Gaspertiju. Po dogodku je Gasperti sam poklical policijo in dejal, da je vse ubil.

Tožilstvo je obtoženemu na prvostopenjskem sodišču očitalo storitev umorov na grozovit ali zahrbtn način, vendar je senat ljubljanskega okrožnega sodišča dejanja prekvalificiral v milejše dejanje uboja, ki ga je storil z direktnim naklepom in ko je bila njegova zmožnost obvladovanja ravnarja v manjši meri prizadeta,

Vrhovno sodišče je pritrdilo predhodnima sodbama ljubljanskega okrožnega in višjega sodišča, s katerima je bila Petru Gaspertiju izrečena tridesetletna zaporna kazen. / Foto: Arhiv CG

je odločitev senata sporočila njegova predsednica Marjeta Dvornik.

Tožilstvo je zaradi prekvalifikacije in posledično milejše kazni (samo je zahtevalo dosmrtni zapor) že takoj po izreku sodbe na prvostopenjskem sodišču napovedalo pritožbo na višje sodišče. Za pritožbo se je odločila

tudi Gaspertijeva obramba, ki je menila, da mu očitanih kaznivih dejanj niso dokazali, zato je sodišču predlagala oprostilno sodbo.

Višje sodišče je januarja lani sodbo prvostopenjskega sodišča potrdilo, s tem je ta postala tudi pravnomočno. Enotno tridesetletno zaporno kazen je zdaj soglasno

potrdil tudi petčlanski senat vrhovnega sodišča, je poročalo Delo. Vrhovni sodniki so pritrdili presoji prvostopenjskega in višjega sodišča, da je Gasperti kazniva dejanja storil z direktnim naklepom, pri odmeri kazni pa so bile tudi pravilno ocenjene vse olajševalne in oteževalne okoliščine.

GAŠPER TRILIG

GG

POMAGAJO IZ SRCA

Na tradicionalnem dobrodelnem koncertu Lions kluba Škofja Loka so občinstvo v nabito polni dvorani na Trati navdušili mladi pevci in glasbeniki Glasbenega društva Crescendo ter Kvatropirci. S koncertom so zbrali 15 tisoč evrov.

Ana Šubic

Športna dvorana na Trati v Škofji Loki je minulo soboto gostila dobrodelni koncert Pomagajmo skupaj, ki ga že tradicionalno prireja Lions klub Škofja Loka. Koncert je bil razprodan, okoli 1400 obiskovalcem pa je večer popejšalo škofjeloško Glasbeno društvo Crescendo z mešanim pevskim zborom in simfoničnim orkestrom ter solisti pod taktirko dirigenta Žige Kerta ter Kvatropirci. Organizatorji so bili po koncertu zadovoljni: poslušalcem so znova poklonili lep glasbeni večer, s katerim so tokrat zbrali 15 tisoč evrov. Z zbranim denarjem bodo pomagali socialno ogroženim družinam, posameznikom v tiski pa tudi slepim in slabovidnim.

Pomagajo iz srca, je med drugim poudarila članica kluba Mirjam Jezeršek, ki je povezovala koncert. Ta predstavlja glavni vir prihodkov

Lions kluba Škofja Loka, ki jih namenjajo za humanitarno dejavnost v lokalnem okolju. »V dobrih 21 letih našega delovanja smo zbrali in razdelili finančno pomoč v skupni vrednosti, s katero bi lahko kupili že manjšo hišo,« je v uvodnem nagovoru povedal predsednik kluba Aleš Bizjak. Navzoče je nagovoril tudi drugi viceguverner Zveze lions klubov Slovenije Vladimir Bahč, ki je pohvalil organizatorje za izvedbo tako velikega koncerta in izrazil zadovoljstvo nad velikim obiskom. »To kaže, da ste pripravljeni uživati in obenem pomagati drugim.«

Tako lepo, da bi se zjokal

Uživali pa so tudi nastopajoči; skupaj jih je bilo okoli 110. Na vprašanje, kakšni so občutki po uspešno izvedenem koncertu pred tako velikim občinstvom, je dirigent Žiga Kert odvrnil: »Včasih, ko dirigiram, bi se lahko zjokal vmes, ker je tako lepo. Vsakemu rečem, naj si predstavlja, kako je stati pred tako množico ljudi, ki

Enega največjih aplavzov je požela evrovizijska skladba Samo ljubezen. V Sestre so se vživali Gašper Murn, Mitja Rozman in Črt Vodopivec. / Foto: Primož Pičulin

Priljubljeni Kvatropirci / Foto: Primož Pičulin

muzicira pred tabo, ki ti daje zvok, energijo, ti pa njim nazaj. Težko opišem v enem stavku.«

Crescendo je večer zaznamoval z muzikali, slovenskimi evrovizijskimi uspešnicami in južnoameriško glasbo. Pri tem so jim pomagali tudi solisti: Ana Skumvač, Manca Zupan, Črt Vodopivec, Neja Bohinc, Lenart Sušnik, Matevž Močnik, Mitja Rozman, Eva Jekovec in Gašper Murn. Občinstvo je nastopajočim namenilo

številne aplavze, z enim največjih pa je pospremlilo evrovizijsko skladbo Samo ljubezen, pri kateri so se Murn, Rozman in Vodopivec vživali v Sestre. Občinstvo je v prvem delu koncerta z veseljem prisluhnilo tudi Kvatropircem, ki so se poslovnili s skladbo Dan ljubezni, izvedeno skupaj z orkestrom in zborom. Večer so sklenili člani Crescenda v energičnih ritmičnih – s hitom Samba de Janeiro, s katerim so koncert tudi začeli.

Mešani pevski zbor in simfonični orkester Crescendo pod taktirko dirigenta Žige Kerta je navdušil. / Foto: Primož Pičulin

GAŠPER NAJBOLJŠI PRI AVSENIKU

Med sto dvajsetimi udeleženci mednarodnega tekmovanja za nagrado Avsenik je najvišjo oceno, 99,33 točke od stotih možnih, prejel Gašper Komac iz Križev.

Jože Košnjek

Cvet 120 harmonikarjev je v soboto in v nedeljo sodeloval na 16. Mednarodnem tekmovanju harmonikarjev za nagrado Avsenik. Tolikšnega zanimanja za igranje pri Avseniku še ni bilo nobeno leto. Strokovna komisija, ki so jo sestavljali Slavko Avsenik mlajši, Igor Podpečan in Lorenz Pichler, je uporabila visoka merila za ocenjevanje, pa je kljub temu kar tretjina nastopajočih prejela zlato priznanje za osvojenih najmanj 95 točk od stotih možnih.

»Skoraj neverjetno je, kako se iz leta v leto izboljšuje kakovost igranja. Želim si, da bi pokojni oče slišal te mlade talente,« je po tekmovanju povedal član žirije Slavko Avsenik mlajši in se zahvalil mentorjem nastopajočih, staršem ter se-

letnika Biotehniškega centra Naklov Strahinju Gašper Komac iz Križev. Dosegel je 99,33 točke. Igranja na harmoniko se uči deset let, zadnja štiri leta pa je njegov mentor Matjaž Kokalj. Poleg Gašperja so se pri Avseniku dobro odrezali tudi njegovi učenci Aljaž Mauko, Filip Pintar, Tine Štibelj in Andraž Aljančič. Drugi je bil Ambrož Goličnik (98,90 točke), tretji pa Žiga Hriberšek (98,83 točke). V igranju na klavirsko harmoniko je z 99 točkami zmagal Jakob Tojnko pred Svenom Šarlahom (98,50 točke) in Svitom Leškom, ki je zbral 98,17 točke.

Absolutni zmagovalec letošnjega Avsenikovega tekmovanja je z najvišjo oceno postal Gašper Komac. Slavko Avsenik mlajši in direktor Tradicije Avsenik Aleš Avsenik sta mu podelila kipec Slavka Avsenika, ki ga je oblikoval Martin Avsenik, eden od sinov pokojnega Slavka Avsenika. Harmo-

Zmagovalec Gašper Komac in njegov mentor Matjaž Kokalj (v sredini) v družbi člana žirije Lorenza Pihlerja (prvi z leve) ter Avsenikov: Aleša, Slavka mlajšega in Gregorja / Foto: Jože Košnjek

veda nastopajočim. Njim je priporočil, naj igrajo z ljubeznijo, veseljem in s trdim delom. Spomnil je na očeta Slavka, ki je najtežje dele skladb vadil toliko časa, da so imeli gledalci občutek, da igranje ni nobena težava.

V igranju na diatonično harmoniko je bil najboljši 17-letni dijak drugega

nikarjem in mentorjem je za odlično igranje, Avsenikom pa za organizacijo tekmovanja čestital tudi župan radovljiške občine Ciril Globočnik. Dobro stotnijo harmonikarjev sta oba dneva na basu in kitari spremljala Klemen Repe in Renato Verlič, prireditelj pa je vodila Urša Mlakar.

Mladoporočenci

Na Jesenicah sta se 18. januarja 2023 poročila Dominik Krajšek in Pia Parenta.

JAKA

Planinski krožek OŠ A. T. Linhart na januarskem pohodu do Tromeje / Foto: Daniela Golob

PESMI MLADIH

Misli

Med vsemi ljudmi
skrivaš se ti.
Ne pokažeš obraza
ne svojega jaza.

Ne poveš,
kam greš.
Vedno znova hitiš,
se ne mudiš
ob stvareh,
ki so nepomembne.

Med vsemi ljudmi,
ki tekajo
v objem jokajoč,
ti čakajoč obnemiš.

Ne poveš,
kaj čutiš.
Objemaš blazino.
Ne jočeš
za stvarmi, ki minejo,
hrepeniš
po tistem, kar prihaja.

Janez

Življenje je lepo, če ga živiš. Vsak dan posebej je lep in zanimiv. Naj vam bele snežinke prinesejo samo veselje in veliko snežnih kep. **Meta**

NADOBUDNI PLANINCI

Da je pohodništvo postalo posebno priljubljeno, na Osnovni šoli Antona Tomaža Linharta priča tudi precejšnja udeležba na planinskem krožku, ki poteka pod vodstvom Daniele Golob.

Nika Toporiš

Na Osnovni šoli Antona Tomaža Linharta pod okriljem Mladinskega oddelka Planinskega društva (PD) Radovljica aktivno deluje planinski krožek, v okviru katerega se otroci spoznavajo z naravo in pohodništvom. Krožek, ki poteka ob sobotah in enkrat na leto v petek popoldne, ko izvedejo decembrski nočni pohod, redno obiskuje okoli trideset učencev, ki se želijo približe spoznati z okoliškimi hribi. Kot je pojasnila Daniela Golob, učiteljica slovenščine in vodja planinskega krožka, je bilo pred leti udeležencev še več, za aktivno sodelovanje pa se povečini odloča več fantov kot deklet, predvsem razredne stopnje. Letos so se odpravili že na Limbarsko goro, Dom na Zelenici, Košutico, izvedli so tradicionalni nočni pohod v Kamno

Gorico, nazadnje, v januarju, pa se je mlajši del skupine povzpел do Doma na Tromeji, starejši pa na sam vrh. »Zadnji pohod smo izvedli tik pred veliko januarsko pošiljko snega. V dolini ni bilo snega, na poti pa ga je bilo dovolj za kepanje in druge zimske radosti. Včasih pomisliš, kako malo je potrebno, da se tako pristno razveselimo – tako so se ta dan otroci razveselili snega,« je pojasnila učiteljica.

Raznolike ture

Ture so prilagojene različnim stopnjam fizične pripravljenosti učencev, pohodi se razlikujejo po dolžini poti, višinskih metrih ter tudi po tehnični zahtevnosti poti. »Mlajša skupina po navadi prehodi na pohodu do 500 višinskih metrov, s starejšimi pa se da to podvojiti. Rahel dež ali ploha nas nikoli ne prestrašita, v močnem dežju pa se na izlete ne odpravljamo,« je dodala Daniela Golob, tudi članica PD Radovljica.

Na vrhu Košutice so se učenci še okrepčali in napolnili z novo energijo za pot domov. / Foto: Daniela Golob

Vsak pohod je poseben

Vsak pohod je za nadobudne mlade planince nekaj posebnega in učencem je še posebno zanimivo, če so na poti težji deli. »Če se na turi srečamo z jeklenicami ali pa lažjimi skalnimi skoki, so vsi otroci zelo ponosni, da jim uspe premostiti napornejše dele. Vedno pa so za učence razburljivi nočni pohodi, predvsem mlajši komaj

čakajo, da lahko prižgejo svojo lučko,« je še povedala Daniela Golob in dodala, da so na letošnjem nočnem pohodu del poti prehodili tudi v temi, da so lahko opazovali, kateri drugi čuti so jim prihoji pomagali, ko je bil vid okrnjen. Posebnih načrtov za prihodnost za zdaj še nimajo, njihov glavni cilj pa je, da bi ohranjali planinsko dejavnost med mladimi.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

DEŽELA POD KAVKAZOM (5. DEL)

Neža Markelj

Kutaisi

Sediva v glasni, zadušljivi mašrutki in si vsakih nekaj minut s čela briševa potne kapljice. Gruzijo je v zadnjem tednu septembra zajel vročinski val in temperature dvignil v nebo, proti štiridesetim stopinjam, ki sva jih preživljala v prijetnem mestu Kutaisi in raziskovala skalno mesto Vardzia pri Akhaltsikheju.

Kutaisi je majhno mesto na zahodu, znano kot eno izmed izhodišč do Mestije, meke pohodništva Velikega Kavkaza, kot kraj z zanimivo sovjetsko preteklostjo, ki ga obkroža več kot trideset propadajočih in mističnih zdraviliških kompleksov, in kot kraj, kjer živijo najbolj dobrosrčni gruzijski ljudje. Ko sva na sobotno popoldne potrkala na vrata Dadine družine, naju je sprejela z velikim nasmehom, nama odstopila kuhinjo, oprala in obesila perilo

in po večerji za nama celo pomila posodo, da sem ji gobico v navalu zadrege skoraj izpulila iz rok, a kljub pregovornanju nisem dosegla ničesar.

Mistična zdravilišča

Naslednje dopoldne sva preživela v mestu, raziskala katedralo Bagrati, si privoščila ogromne čokoladne vafle v čajnici Foe-Foe in se nato z mašrutko številka 30 odpeljala v Tskaltubo – mesto zapuščenih sanatorijev in dotrajanih, razpadajočih kopalšč. Tla pod Tskaltubom preplavljajo radonsko-karbonatni mineralni vreli – »vode nesmrtnosti«, na katerih so v času Sovjetske zveze zgradili več kot trideset zdravilišč in hotelov, ki jih je dnevno obiskalo vsaj 125 tisoč ljudi. Danes večina zdravilišč ne služi več svojemu namenu, nekateri propadajo in so zanimivi le še za radovedne turiste, druga so zasedli revnejši sloji in si nekdanje hotele za silo uredili v domove. Z Nejcem sva v sovjetski zdraviliški meki raziskala ruševine mogočnih sanatorijev Me-dea, Metalurgist, Meshakhte

in se podala v globine kopalšča št. 8.

Mesto v skali

V Akhaltsikhe sva prispele ravno, ko je sonce zahajalo za ogromnim srednjeveškim gradom Rabati nad mestom. V majhni, skriti restavraciji sva si privoščila v trtne liste zavito mleto meso, velik hačapuri z ocvrtim jajcem in gline-no posodo, polno krompirja in mesa. Naslednji dan sva se odpravila proti Vardziji, kompleksu umetnih jam, izklesanih v skalne stene. »Skalno mesto« se je v 13. stoletju razvilo v zatočišče pred napadi in samostan, v katerem pa danes stalno živijo le še trije menihi. Vardzia je poleg kamnitih obrambnih stolpčev in cerkvice Svete trojice ena izmed najbolj ikoničnih znamenitosti Gruzije. Znamenitost, s katero sva v tistih zadnjih vročih dneh zaključila potovanje in pomahala v slovo tej čudoviti državi. Kot vedno sva si obljubila, da se enkrat ponovno vrneva in raziščeva lepote Velikega Kavkaza, ki so nama od vsega najbolj prirasle k srcu. (Konec)

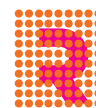
Zapuščeno kopalšče št. 8 je eno izmed zanimivejših v mestu Tskaltubo.

V kompleksu umetnih jam, izklesanih v skalne stene, je danes delujoči samostan, v katerem živijo le še trije menihi.

Pogled na grad Rabati, ki se dviguje nad mestom

PRAZNOVANJA

SREČUJEJO SE ŽE TRIDESET LET

Številna družina Podrepelovčevih iz Jazbin se je v soboto, 21. januarja, spet srečala na Hotavljah. Od prvega srečanja mineva trideset let. Srečanja povezujejo družino, ki se je razkropila po Gorenjskem.

Peter Košenina

Ivana in Matevž Košir, Podrepelovčeva iz Jazbin v današnji občini Gorenja vas - Poljane, sta imela 14 otrok. Prvi je na svet prijel 1. marca 1929, zadnji pa 1. marca 1951. Po mamini smrti leta 1991, ko sta bila že oba starša pokojna, so se otroci domenili, da bo vsako leto eden od njih ob obletnici dal za mašo. Ker je bilo otrok veliko, je bilo veliko tudi njihovih potomcev, ki se

med seboj niso dobro poznali, ker so živeli razkropljeni po Gorenjskem. Na pobudo zdaj že pokojnega Janeza Koširja iz Škofje Loke so se zato pred tridesetimi leti po obletni maši prvič srečali. Ker so vesela družba, so v gostilni Ble-goš na Hotavljah pripravili zabavo, ki je trajala dolgo v noč. Po prvem srečanju so si obljubili, da se bodo redno srečevali. Zimskim srečanjem so dodali tudi poletne izlete in tako ostali v stikih. V večjem ali manjšem številu so se srečali, ka-

dar je bilo mogoče, in letos zaznamovali že tridesetletnico.

Pobudnik Janez Košir, ki je bil drugi najstarejši otrok, je pred dvajsetimi leti dejal, da so ena redkih družin, ki se med seboj ni sprla – in tako ostaja tudi danes. »Vedno je bil za družbo in je velikokrat poudaril, da mora 'žlah-ta' držati skupaj. Še vedno se dobro razumemo in oče bi bil danes gotovo vesel, če bi bil še tu,« pravi Janezov sin Matej. Janez Košir je umrl septembra leta 2019, pol leta pred 90. rojstnim

dnevom. Živih je še šest Ivanin in Matevževih hčera. Helena Kalan, Johanca Petrovčič, Danica Potočnik in Nežka Habjan so se srečanja udeležile, doma pa sta ostali Francka Ločniškar in Mica Potočnik. Vnukov in vnukinj bi moralo biti 33, a je nekaterim udeležbo preprečila bolezen. Kljub temu se je v soboto, 21. januarja, na Hotavljah zbralo več kot petdeset Podrepelovčevih.

Srečevali se bodo še naprej, prvič že letos jeseni, ko bodo spet skupaj odšli na izlet, tokrat na Primorsko.

Srečanja so se udeležile tudi sestre Helena Kalan, Johanca Petrovčič, Danica Potočnik in Nežka Habjan. / Foto: Peter Košenina

Na Jesenice prihaja Zdrava pamet

V Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah bodo v četrtek, 26. januarja, ob 19.30 gostili Nika Škrleca, igralca in televizijskega voditelja, z njegovim novim gledališkim projektom Zdrava pamet. Gre za monokomedijo o možganih, naših mislih in vragolijah, ki nam jih uganjajo. Škrlec, ki si lahko zapomni tisoče decimalk števila pi in je hkrati vsaj enkrat na mesec na banki, ker pozabi PIN bančne kartice, bo na odru seciral svoje možgane in razkril nekaj spominskih skrivnosti, zagat in zgodb, povezanih s sivimi celicami. Predstava je polna miselno-telesnih akrobacij in humorja. Premiero je doživela novembra lani, nato pa se je Škrlec poškodoval in turnejo zamaknil v letošnje leto. Po razprodanih predstavah v Ljubljani in v Novem mestu sedaj prihaja tudi na Gorenjsko: najprej na Jesenice, 25. februarja v Prešernovo gledališče Kranj in 11. marca na Loški oder v Škofjo Loko.

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je minuli teden rodilo 20 novorojenčkov, od tega 15 deklic in 5 dečkov. Najtežja je bila deklica s 4300 grammi, tudi najlažja je bila deklica – tehtala je 2584 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 19 novorojenčkov, med njimi je bilo 10 dečkov in 9 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4640 gramov, najlažja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 1330 gramov.

Ob tridesetletnici srečanj se je letos na Hotavljah zbralo več kot petdeset Podrepelovčevih. / Foto: Peter Košenina

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Stres in izgorelost«

Pozdravljeni, draga Tanja! Že velikokrat ste mi odgovorili, za vse odgovore sem vam neizmerno hvaležna. S pomočjo vaših odgovorov sem rešila veliko problemov. Vaši odgovori so vedno pravilni. Osem let sem skrbela za mamo. Če se nazaj spominim, ne vem, kako sem zmogla. Tudi v času, ko sem skrbela za mamo, sem pomagala hčerki doma in sinu za firmo. Sedaj, ko nimam več obveznosti z mamo, je moj največji problem, kako pomagati hčerki, da bo kos obveznostim v službi in doma. Begunje so zelo dobra ustanova s kvalitetnimi zdravniki, vendar je žal na koncu zavarovalnica tista, ki odloča, ne

glede na mnenje zdravnikov. Na obiske in terapije v bolnišnico naj še hodi, ker ji to zelo koristi. Glede njene službe nimam dobrih videnj, saj je ne razumejo in se ji ne približajo. Všeč mi je, da razmišlja o tem, da bi začela na svoje. Ima veliko idej, potrebuje pa vašo podporo in povem vam, da bi bili to zanjo najboljši. Kreativnost, ki jo veseli in poleg tega z njo še zasluži. Korak za korakom. Pomagajte ji, kar lahko. Že to, da ji rečete, da jo podpirate, je ogromno. Partner ne sme biti tisti, ki jo reši iz težav, kajti princ na belem konju že zdavnaj ni več. Sama mora biti tista, ki naredi korak naprej. Do-

bila bo dobrega partnerja, o tem sem prepričana. Ampak najprej mora sama stopiti iz okvirov in dojeti, česa vsega si želi. V prihodnosti ne bo sama in bo srečna. Imela bo še enega otroka. Trenutno je v obdobju, ko si celi rane. Delovno in strokovno je sposobna, ampak vsega je preveč in včasih ne zmore. Ne skrbite, še vse bo tako, kot mora biti. Za vami je težko obdobje. Nujno si morate odpočiti, kakšen dan v toplihah bi vam dobro del. Možno se počuti malo zapostavljenega. Poskrbite za to. Preveč pozabljate nase in vajin odnos. Glede drugega sorodstva se ne obremenjujte, vsak zase najbolj ve. In vi veste, da ste naredili vse in še več. To, da se obremenjujete, je samo v vašo škodo, zato res končno poskrbite zase. Smo to bo prineslo pozitivne rezultate. Lep pozdrav in imejte se radi.

»Služba«

Pozdravljena, poteče mi službena pogodba, ki mi je ne bodo podaljšali. Kako mi kaže z iskanjem službe, v katero bom res z veseljem hodila v prihodnosti? Hvala in lep pozdrav. Žalostno, toda resnično, žal. Spemembe, dobre, vam vidim z začetkom meseca marca, morda aprila, vendar to še ni tisto pravo. Tista prava, ki jo obdržite, se zgodi v drugi polovici leta. Ne gre za to, da v tej službi niso zadovoljni z vami. Iščejo rešitve in možno je celo, da vam pogodbo podaljšajo, pa vseeno. Tukaj nikoli ne boste dosegli tistega, kar ste resnično sposobni doseči. In kot veste: vse je za nekaj koristno, dobro ali pa slabo. Ne jemljite si k srcu in naj vam ne bo hudo. Vsak nov korak je težak. Vsak dan posebej, sproti – naredi se pa le. Srečno.

LAŽJI SUDOKU

9	3	2		7		5	6	
	1				8		9	4
6				9	2			1
		7			5	8		3
			2		9			
2		4	3			9		
4				9	5			2
8	6		7				1	
		2	1		4		7	3

Rešitev:

6	5	2	9	7	8	1	2	3
5	1	7	3	2	1	6	9	8
2	8	9	1	5	6	4	7	3
9	5	6	1	3	8	7	2	4
4	7	6	8	2	9	5	3	1
5	2	9	7	1	6	3	4	8
1	2	3	6	5	8	9	7	4
7	6	2	8	9	5	1	3	4
8	9	7	1	2	3	4	5	6

TEŽJI SUDOKU

5					1	4	6	
1	9		5					7
					4	1		
2	7				3			
	1			6			8	4
			8				7	2
		1	4					
8					2		5	3
	3	2	6					

Rešitev:

1	7	9	6	5	9	2	3	4
5	9	2	2	1	6	7	8	9
6	2	8	3	7	1	5	9	4
2	4	9	1	8	9	7	6	3
7	8	2	9	2	5	1	6	4
9	1	5	6	7	8	2	3	4
5	6	7	2	4	9	8	3	1
4	6	2	9	8	5	7	6	1
8	9	7	1	6	4	2	3	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Izjemno praktična kuharska knjiga tako za začetnike kot za izkušene kuharje. V njej najdete osnovne recepte in veliko idej za obroke, vsi recepti so opisani na razumljiv način, da bodo tudi največji ne-kuharji dobili veselje do kuhanja. Preverite sami!

Format 21 cm š x 26,5 cm v, trde platnice, 336 strani. Redna cena je 24,99 eur. Akcijska cena knjige je **9⁹⁰ EUR** * Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	NOVINARKA JAMNIK	ZADNJI POGOJ	MODEL VOZILA LADA	NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ	SL. PEVEC (MIKI)	TINA TURNER	NABOREK NA OBLEKI	UNIKAT	GORENJSKI GLAS	SULTANAT V AZIJI	VODJA POLICIJE V ZDA	PAVEL ŠIVIC	HUMORISTKA PUTRIH	SL. PISEC (IVAN)	VERGILOVA PESNITEV O ENEJU	
HEROJSTVO	7								OTROŠKA BOLEZEN, OSEPNICE							
AMERIŠKI KROKODIL					19				PREBIVALEC MESTA			16				
PREDMET, REČ						LIKALEC			KOSMATA ODEJA			DALMATINSKA ANA				
PEVKA ŽNIDARIČ		6			KALCIJEV MINERAL					14			KARL IRVING			
IVO MOJZER					MODEL VOZILA RENAULT								GIBANJE OB GLASBI		11	
HINDUJSKO IME ZA NAOČARKO					RUJNIŠKI ROV						ENOTA ZA MERJENJE KAPACITIVNOSTI					
PERGAMONSKI KRALJ, ATAL				15							OTOK PRI ZAHODNI IRŠKI OBALI	ZBIRKA, BERA				
GORENJSKI GLAS	MANDATNA KAZEN	NENADEN PRETRES							PEVKA JAZBEC					SORTA MANJŠIH HRUŠK	PRISTAŠ ELEATOV	
OTOŠKA DRŽAVA V MALIH ANTILIH	18	IGRA S KARTAMI							AM.IGRALKA (SANDRA)							
ZDRAVILO (STAR.)																
1000 KILOGRAMOV																
SESTAVIL: F. KALAN	SKORJAST LIŠAJ RAZLIČNIH BARV	TIPKOVNICA	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER	SANITETNI IZDELEK	UNITED NATIONS	DEL POHIŠTVA ZA SEDENJE	IGRALEC CRUISE									
STANJE, POLOŽAJ					2											
IZOLACIJA OB SJUMU OKUŽBE		27														
4 + 4 = ?																
KONEC POLOTOKA																
PEVEC DONOVAN																
ETILNI ALKOHOL																
NAŠA PEVKA (MATEJA, TEJČI)																
DRŽAVNA BLAGAJNA	17															
ATLET LEWIS																

SESTAVIL: F. KALAN	SKORJAST LIŠAJ RAZLIČNIH BARV	TIPKOVNICA	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER	SANITETNI IZDELEK	UNITED NATIONS	DEL POHIŠTVA ZA SEDENJE	IGRALEC CRUISE									
STANJE, POLOŽAJ					2											
IZOLACIJA OB SJUMU OKUŽBE		27														
4 + 4 = ?																
KONEC POLOTOKA																
PEVEC DONOVAN																
ETILNI ALKOHOL																
NAŠA PEVKA (MATEJA, TEJČI)																
DRŽAVNA BLAGAJNA	17															
ATLET LEWIS																

SESTAVIL: F. KALAN	SKORJAST LIŠAJ RAZLIČNIH BARV	TIPKOVNICA	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER	SANITETNI IZDELEK	UNITED NATIONS	DEL POHIŠTVA ZA SEDENJE	IGRALEC CRUISE									
STANJE, POLOŽAJ					2											
IZOLACIJA OB SJUMU OKUŽBE		27														
4 + 4 = ?																
KONEC POLOTOKA																
PEVEC DONOVAN																
ETILNI ALKOHOL																
NAŠA PEVKA (MATEJA, TEJČI)																
DRŽAVNA BLAGAJNA	17															
ATLET LEWIS																

SESTAVINE

- 200 g brokolice
- 200 g sladkornega graha
- 1 rdeča paprika
- 200 g mini pakčaja (skupaj s bivolji)
- 1 zap. oreh veliki kvas ingverja
- 2 stroka česna
- 3 solinke
- 200 g (prekajenega) sojusa
- 50 ml rastlinskega olja
- 150 g sušilov Ribola mango
- 2 žlici riževe omake
- 2 žlici sojine omake
- paper

SESTAVINE

- 1 kg zrnatega paradižnika
- 2 stroka česna
- 15 lističev bazilike
- 70 g parmezana
- 50 g masla
- 1 brizg bellega vina
- sol, paper
- 500 g špagetov

SESTAVIL: F. KALAN	SKORJAST LIŠAJ RAZLIČNIH BARV	TIPKOVNICA	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER	SANITETNI IZDELEK	UNITED NATIONS	DEL POHIŠTVA ZA SEDENJE	IGRALEC CRUISE									
STANJE, POLOŽAJ					2											
IZOLACIJA OB SJUMU OKUŽBE		27														
4 + 4 = ?																
KONEC POLOTOKA																
PEVEC DONOVAN																
ETILNI ALKOHOL																
NAŠA PEVKA (MATEJA, TEJČI)																
DRŽAVNA BLAGAJNA	17															
ATLET LEWIS																

1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, 2. in 3. nagrada: knjižna nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 3. februarja 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	

Kako se je Bor ponovno rodil

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Odraščal je v družini, kjer sta bila oče in mama nasilna drug do drugega. Oče je občasno pomagal pri zidarskih delih, mama je bila »kronično bolna«, skrbeti bi morala za štiri otroke, a se ji ni izšlo.

Bor, najstarejši sin, pripoveduje: »Drug za drugim so sorojenci odhajali k rejnikom, doma sem kot najstarejši ostal sam. Žive-li smo v stari hiši, zgrajeni okoli leta 1960. Podstreho in klet smo oddajali v najem bosanskim delavcem. Še sreča, da je pozimi delovala vsaj centralna kurjava! Podnajemnikov je bilo redkokdaj manj kot dvajset. V kleti so imeli svoje stranišče, če so se želeli okopati, so morali za vstop v edino kopalnico v hiši – plačati.

Pogosto smo bili brez elektrike, ker je mama 'pozabila' plačati račune. Dokler nisem bil star 16 let, ko

sem se lahko uprl, je bilo moje telo polno podplutb, saj so me starši topli za vsako figo, včasih kar tako, ker se jim nisem takoj umaknil izpred oči.

Če bi imel vsaj malo možnosti za učenje, bi bil najboljši v razredu. V šolo sem prihajal neprespan, smrdel sem po umazaniji, nisem imel domačih nalog, telovadbo sem zmeraj 'šprical', ker me je bilo sram, da bi sošolci videli sledi udarcev na mojem telesu. S CSD-ja je neka gospa občasno prišla v kontrolo, a se je za njen obisk mama lepo oblekla in jo pričakala v vrtni uti. Kljub številnim pritožbam iz šole je verjela mami, da me je težko 'krotiti'. Včasih se mi je zdelo, kot da bi ta gospa na tri otroke, ki so bili v reji, namenoma pozabila ...«

Konec osmega razreda je Bor skupaj s še tremi sošolci oropal Makedonca, ki je na »placu« pred občino prodajal sadje, zelenjavo in pečen krompirček. Izkupiček je bil bolj boren, le nekaj tolarjev. Policisti so fante hitro izsledili. Borovega očeta je razganjalo od besa: pa ne zato, ker je sin kradel, temveč zato, ker je denar skrival pred njim.

»Če se ne bi nekateri podnajemniki zavzeli zame, ne vem, kako bi jo odnesel,« je nadaljeval Bor.

»Jeseni sem začel obiskovati poklicno šolo. Štipendij niti videl nisem, saj mi je oče ves denar pobral. Čeprav sem imel kar lepe ocene, sem se enkrat konec marca odločil, da tako ne gre več naprej. Po pouku sem s sošolci najprej zavil do bifeja, kjer smo se ga pošteno zapili. Pijače nisem bil vajen, omagal sem kar na stranišču, od koder so me pregnali pozno zvečer, ko so bife zaprli. Ves omotičen sem taval po ulicah, potem pa sem se

postavil zraven ceste in dvignil palec. Šele enkrat po polnoči so mi ustavili zdomci, ki so se za velikonočne praznike vračali v južne kraje. Ko pa mi je med vožnjo postalo slabo, so me sredi ničesar vrgli iz avta.

Danilo se je že, ko mi je končno ustavil 'mlekar'. Že zarana je krožil od ene zbiralnice mleka do druge. Moje družbe se ni branil. V šali mi je povedal, da me je bil vesel zato, ker je ponoči zaradi krave, ki je povrgla telička, bolj slabo spal, pa se je bal, da bi ga za volanom, če bi bil sam, premagala utrujenost.

Beseda je dala besedo, zlagal sem se mu, da sem star že 18 let, da iščem službo in da me je zadnji delodajalec izkoriščal. Da bi bil bolj prepričljiv, sem mu tudi natvezel, da me je, če je le mogel, zasledoval in otipaval.

'Boš pa ženi pomagal v planinski koči, kamor gre za gospodinjjo takoj po praznikih!' mi je predlagal.«

Ko ga je njegova Marjanca zagledala, je takoj vedela, da fant laže. Bil je tako droben, shiran, prestrašen in ubog, da niti približno ni mogel biti star 18 let! Nič mu ni rekla, le v kopalnico ga je poslala. Oblekla ga je v sinova oblečila. Tri desetletja je že gospodinjila v planinski koči, o ljudeh je njena duša vedela več, kot če bi imela deset diplom iz psihologije. Niti za trenutek je ni skrbelo, da je Bor kakšen nepridiprav, da ju bo z možem oropal ali jima naredil še kaj hujšega.

»Bil sem zelo priden, vsakega dela sem se lotil! Hvaležen sem ji bil za vsako lepo besedo. Včasih, ko me je pohvalila, so mi prišle solze v oči.

V kočjo, kamor sva odšla takoj po veliki noči, sem ji pomagal pri pospravljanju, v kuhinji, skrbel sem za

čistočo po treh sobah, v katerih so včasih prespali pohodniki. Marjanca je zelo skrbela, da bo prišla inšpekcija in me ujela brez dokumentov. A se to na srečo ni zgodilo. Naučil sem se tudi kuhati, postal sem specialist za enolončnice in palačinke.

Dve leti sta minili kot blisk. V tem času sem se potegnil, v višino sem meril že več kot 186 centimetrov. Na moževo prigovarjanje me je Marjanca poslala na matični urad v občino, iz katere sem prihajal, da si uredim osebne dokumente. Nisem imel ne zdravstvene izkaznice ne osebne, ničesar. Postalo mi je pošteno vroče, ko sem že v sprejemni pisarni trčil ob žensko, ki je bila iz moje domači vasi. Poznal sem jo le na videz. Radovedno me je vprašala, po kaj sem prišel. Ne da bi razmišljal, mi je laž kar sama zletela z jezika: 'Denarnica mi je v hribih padla iz žepa. Nihče se ni javil, da jo je našel, zato potrebujem nove dokumente.'

Odpeljala me je do kolegice in ji kar sama naročila, kaj mora narediti.

Moji drugi mami Marjanci se moram zahvaliti, da sem danes takšen, kot sem. Na prste ene roke bi lahko preštel tiste, ki bi razcapanega in čudnega tujca sprejeli pod streho! Najstarejši sin mojih dobrotnikov me sicer ne mara, a to je že druga zgodba, o kateri ne bom govoril. Prava mama me včasih, ko ji zmanjka denarja, pokliče. Oče nikoli. V rednih stikih sem z mlajšo sestro, kje živita brata, ne vem. Partnerica me je lani zapustila, ostala mi je hčerka, ki jo imam neizmerno rad in bi zanjo dal vse, kar bi lahko. Svojo zgodbo sem povedal zato, ker sem ponosen, da mi je uspelo postati boljši, kot je bil moj oče.«

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Tudi jedi iz pečice nas lahko pogrejejo in nasitijo.

Lazanja s kislim zeljem

Potrebujemo 2 rdeči papriki, čebulo, 2 žlici olja, 1 kg kislega zelja, sol, sladkor, peteršilj, 500 g kisle smetane, 250 g lističev testa za lazjanje, 75 g parmezana in 0,5 žličke rdeče paprike.

Papriki očistimo in narežemo na koščke, čebulo sesekljamo. V kozici segrejemo olje in popražimo papriko. Vzamemo jo iz posode in na olju popražimo še čebulo. Dodamo kisló zelje in prilijemo 100 ml vode. Dušimo 20 minut in pogosto premešamo. Začinimo s soljo in sladkorjem. Peteršilj nasekljamo. Polovico peteršilja in polovico smetane zmešamo in primešamo zelju. Nepregorno posodo pravokotne oblike (približno 30 x 20 cm) obložimo z listi testa za lazjanje. Nanje naložimo polovico paprike in polovico zelja. Pokrijemo z drugo plastjo testa, zopet obložimo in pokrijemo s tretjo. Drugo polovico smetane zmešamo z naribanim parmezanom in sladko rdečo papriko. Namažemo po vrhu in postavimo v pečico, segreto na 200 °C. Pečemo od 35 do 40 minut. Pečeno potresemo s preostalim peteršiljem.

Zložanka iz cvetače, brokolija in šampinjonov

Potrebujemo 250 g krompirja, 500 g cvetače, 500 g brokolija, sol, 250 g šampinjonov, 4 jajca, 250 ml mleka, žličko karija in peteršilj.

Krompir skuhamo skoraj do mehkega. Odlijemo vodo in napol ohladimo. Cvetačo in brokoli očistimo in razdelimo na cvetke. Zavremo vodo in v slan krop stresemo cvetačo. Kuhamo 15 minut, 5 minut pred koncem dodamo brokoli. Krompir olupimo in narežemo na debele rezine, česen sesekljamo. Šampinjone razrežemo na četrtine. Cvetačo in brokoli odcedimo. Cvetačo, brokoli, krompir in gobe zložimo v namaščeno nepregorno posodo. Jajca in mleko razžvrkljamo ter začinimo s soljo, poprom in karijem. Zlijemo po zloženci in jo postavimo v pečico, segreto na 200 °C. Pečemo približno 45 minut. Pred serviranjem jo potresemo z nasekljanim peteršiljem.

Zavitek s krompirjevim nadevom

Potrebujemo 300 g krompirja, sol, četrt glave zelja, 4 čebule, 2 stroka česna, 125 g prekajene mesnate slanine, 4 žlice olja, sol, poper, žličko kumine, ščepec majarona, 100 g masla, 6 listov testa za zavitke in 250 g kisle smetane.

Krompir skuhamo v slani vodi, ohlajenega olupimo in narežemo na rezine. Zelje očistimo, odstranimo kocen in narežemo na 1 cm široke rezance. Čebulo narežemo na tanke obročke, česen stremo. Slanino odrežemo od kože in narežemo na kocke. Na olju popražimo čebulo in slanino. Dodamo zelje, sol, poper, kumino, majaron in strt česen. Zmešamo in malo pražimo. Odstavimo, ohladimo in zmešamo s krompirjem. Maslo razpustimo. Z njim namažemo tri liste testa, ki jih položimo enega na drugega. Na sredino po dolgem naložimo polovico krompirjevega nadeva, nanj pa polovico smetane. Zavitek zavijemo in položimo v namaščen pekač. Enako naredimo drugi zavitek. Na koncu ju premažemo s preostalim maslom in pečemo na 220 °C od 15 do 20 minut.

Porova pita

ERIKA JESENKO

Kljub snežni odeji lahko por še vedno odkopljemo na njivi. Po okusu spominja na čebulo, vendar je precej bolj blagega okusa, kar nakazuje tudi na njegovo široko uporabnost. Znajde se lahko tako v juhi kot v prilogi, kot dodatek k različnim mesnim jedem ... in tudi v obliki porove pite.

Za pripravo porove pite potrebujemo: za testo: 250 g moke, 120 g masla, 1 jajce, žličko soli; za nadev: 0,5 kg pora, 2 stroka česna, 100 g slanine, poper; za preliv: 1,5 dl mleka, 1 lonček kisle smetane ali navadnega jogurta

(180 g), sol in poper, po želji še eno pest sira.

Priprava testa: V skledo stresemo moko, posolimo, dodamo na kocke narezano maslo in jajce. Vse skupaj zgnetemo v gladko testo in ga za pol ure postavimo v hladilnik.

Priprava nadeva: Slanino narežemo na majhne kocke, por na kolesa, česen nasekljamo. Ponev segrejemo in na njej popečemo slanino. Dodamo česen in por ter vse skupaj pražimo 10 minut. Po okusu popramo, soliti ni treba, saj je slanina že dovolj slana.

LAHKE JEDI

Priprava preliva: Jajca stepemo ter jih zmešamo skupaj z mlekom, jogurtom ali

kisló smetano in po želji še z naribanim sirom. Preliv še posolimo in popramo.

Sestavljanje pite: Testo razvaljamo na približno za prst debelo in z njim obložimo pekač, ki smo ga namaštili ali obložili s papirjem za peko. Testo z vilicami večkrat prebodemo. Nanj enakomerno razporedimo pripravljen nadev. Nazadnje čez nadev prelijemo še jajčni preliv. Pito pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 40 minut. Pečeno pito vzamemo iz pečice in jo pred serviranjem pustimo stati še 10 minut na sobni temperaturi, da se pita nekoliko ohladi in postane kompaktna.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE**Predstavitve knjige Jureta Godlerja**

Tržič – Knjižnica dr. Toneta Pretnarja vabi na predstavitev knjige Jureta Godlerja z naslovom Mr. Nobody, ki bo danes, v torek, 24. januarja, ob 19. uri v prostorih knjižnice. O napeti in pretresljivi pustolovščini, ki v življenje nekdanjega agenta MI6 prinaša neporavnane račune in peklenski načrt, se bo z avtorjem pogovarjal Gregor Zalokar.

OBVESTILA**Predavanje o Kubi**

Naklo – Turistično Društvo Naklo vabi na potopisno predavanje v torek, 24. januarja, ob 18. uri v Gostilnici Kresnik Naklo, kjer bo Sandi Novinec predstavil Kubo.

RAZSTAVE**Najdeno, ustvarjeno, izmišljeno in ponovljeno**

Tržič – Tržiški muzej vabi v četrtek, 26. januarja, ob 18. uri v prostore muzeja na odprtje razstave del tržiškega slikarja, kiparja in grafika Viljema Jakopina z naslovom Najdeno, ustvarjeno, izmišljeno in ponovljeno. V spremljevalnem programu bo nastopil kitarist Luka Ropret.

Pompom mreže

Škofja Loka – V Galeriji Ivana Groharja bodo jutri, v sredo, 25. januarja, ob 18. uri odprli razstavo prostorske instalacije v Berlinu živečega hrvaškega umetnika Gorana Tomčića Pompom mreže.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

PROSIMO, DARUJTE KRI!

IKS – OZ Kranj vabimo na krvodajalski akciji, ki bova potekali:

V DOMU GASILSKO REŠEVALNE SLUŽBE - KRANJ
V ČETRTEK, 26. 1. 2023 in

V GOSTILNI PR' BIZJAK - PREDDVOR
V PONEDELJEK, 30. 1. 2023

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII

PRIKLIČITE SE VELIKI DRUŽINI KRVODAJALCEV MED 7. IN 13. URO!

051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalci se zahvaljujemo za odločitev, razumovanje ter spoštovanje vseh preventivnih zdravstvenih ukrepov.

www.daruj-kri.si
BREZPLAČNA OBISKA

Izvedli vseh petindvajset izglasovanih projektov

V občini Radovljica so v preteklih dveh letih izvedli vseh petindvajset projektov, izglasovanih v okviru participativnega proračuna. Ta oblika sodelovanja občanov pri izbiri manjših projektov ostaja; glasovanje za projekte novega participativnega proračuna je načrtovano konec februarja.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Na območju občine Radovljica so v preteklih dveh letih izvedli vseh 25 projektov, ki so bili izglasovani v okviru prvega občinskega participativnega proračuna. Na ta način so bili izvedeni manjši projekti v vrednosti do 15 tisoč evrov, za katere so občani menili, da so zanimivi in potrebni. Za celotno občino je bilo sicer v participativnem proračunu v dveh letih na voljo skupaj tristo tisoč evrov, porazdeljenih po petih območjih.

Občani so za izvedbo v letih 2021 in 2022 predlagali več kot sto projektov, ki jih je nato pregledala in ocenila posebna komisija. Med temi je 65 tistih, ki so bili skladni z razpisom in izvedljivi, uvrstila na seznam za glasovanje, ki so se ga občani Radovljice udeležili v velikem številu; z več kot 30-odstotno udeležbo je bila Radovljica v samem vrhu med slovenskimi občinami.

Največ pohodnih poti

Največ glasov so občani sicer namenili ureditvi trimsteze po Obli gorici v Radovljici, veliko jih je glasovalo tudi za ureditev pasjega parka v neposredni bližini ter

Zadnji od 25 projektov, ki so jih izvedli v okviru participativnega proračuna za pretekli dve leti, je bila postavitve nadstrešnice v Podnartu, kjer otroci čakajo na šolski avtobus.

projekt dokončanja športnega parka v Vrbnjah. V Lescah so postavili leseno konstrukcijo v obliki kozolca, namenjeno rekreativnim dejavnostim, v Podnartu namestili pet novih avtomatskih defibrilatorjev, v Krpinu obnovili otroško igrišče... Med projekti so bili tudi ekološka tržnica v Radovljici, izdelava gnezdilnic za ptice in netopirje, vaška tržnica z izmenjevalnico v Lescah in ureditev javne razsvetljave v delu naselja Poljče, največ pa je bilo takšnih, ki so bili namenjeni vzpostavitvi novih oziroma obnovi

obstoječih pohodnih poti. S ciljem njihove enotne označitve in podobe je bil izdelan tudi katalog opreme in urejanja tematskih poti v občini.

Participativni proračun ostaja

Občina participativni proračun vključuje tudi v pravo proračuna za letošnje in prihodnje leto. Za projekte, finančno ovrednotene od dva do petnajst tisoč evrov, ki jih bodo izglasovali občani, bo v letih 2023 in 2024 na voljo po dvesto tisoč evrov.

Občina bo za namen izvedbe participativnega proračuna tudi tokrat razdeljena na pet območij – vsakemu bo letno dodeljenih štiri-ideset tisoč evrov.

V participativni proračun tokrat ne bodo mogli biti vključeni projekti izvedbe in financiranja novih tematskih poti in usmerjevalnih tabel, lahko pa so občani predlagali nadgradnjo ali obnovo obstoječih.

Glasovanje februarja

Kot so pojasnili na občinski upravi, je bilo v jesenskem pozivu predlaganih 99 projektov, katerih skladnosti z zakonodajo in izvedljivost zdej pregledujejo strokovne

Za projekte, finančno ovrednotene od dva do petnajst tisoč evrov, ki jih bodo izglasovali občani, bo v letih 2023 in 2024 na voljo po dvesto tisoč evrov.

službe. Glasovanje bodo, tudi tokrat pod naslovom Za moj kraj, izvedli med 20. in 24. februarjem; glasovali bodo lahko vsi občani s stalnim prebivališčem v občini Radovljica, ki bodo na prvi dan glasovanja stari vsaj 15 let.

V nagradni križanki iz priloge Jurij 5 je glavno nagrado, bon v vrednosti 20 evrov, prejel **Uroš Ropret** iz Senčurja, drugo in tretjo knjižno nagrado sta prejela **Janez Rogelj** iz Visokega in **Mojca Likar** iz Škofje Loke. Nagradna križanka iz priloge Glasnik 3 je glavno nagrado prinesla **Nadi Krajišnik** iz Kranja, drugo in tretjo nagrado sta prejela **Kristina Dolinšek** in **Matija Majhen**, oba iz Kranja. Nagrajencem čestitamo!

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

S plačilom letne naročnine prihranite največ

- prihranite 25 odstotkov, torej Gorenjski glas prejmete kar 3 mesece zastonj
- izognete se mesečnemu plačevanju položnic
- po plačilu prejmete darilo s praktičnimi izdelki

Ne odlašajte in se odločite za plačilo letne naročnine na časopis Gorenjski glas. Če želite spremembo pri plačevanju, nam to do konca januarja sporočite na tel. št.: 04/201 42 41 vsak delovnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2023 znaša 183,30 EUR, prihranek znaša kar 61,10 EUR.

Pridružite se naši veliki družini zadovoljnih naročnikov, veseli bomo vaše družbe!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

ALENKA KODELE
NEDELJSKE IN PRAZNICNE SLADICE

Nekateri recepti v knjigi so preprosti, za druge je potrebno malo več spretnosti, vendar so vsi preskušeni, tudi večkrat. S krašenjem ni pretiravala, da se sladice ne bi zdele že na prvi pogled prezahtevne: Uporablja bolj naravne sestavine, kot so koščki sadja, posušeni cvetovi, drobljeni oreščki, nasekljana čokolada in drugo.

152 strani, 20 x 24 cm, trdo vezana

26 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

LUNINE BUKVE 2023
Irena Stopar

Pomemben del vsebine, kot vsako leto, je Lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki (sajenje in setev, hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo), Vrtni koledar ter HOROSKOP ZA LETO 2023.

Število strani: 52 strani, mere: 23,5 x 32 cm
Redna cena z DDV:

890 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Alenka Kodale
NAJBOLJŠI PIŠKOTI,
sladki grizljaji in slane pacivo

V knjigi je 120 receptov, ki so razumljivi, natančni, sestavine pa vsem dostopne. Med njimi so recepti za: čokoladne brizgane piškote, cimetove zvezdice, žepke z marmelado, pariške rože, orehove rezine, kefirjeve tortice, pomarančne kocke ...

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 150 strani

10 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47

E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

VEČJO hišo z veliko parcelo ali kmetijsko zemljišče – Bled, Kranjska Gora, Istra, tel.: 070/275-066 22003240

POSESTI

KUPIM

NJIVO ali travnik za vrt, okoli 1000 m², okolica Kranja, tel.: 031/442-007 23000198

STROJI IN ORODJA

PRODAM

SNEŽNO frezo Hurricane, širina 50 cm, 5 x 2 prestavi, rabljena, bencinska, cena 320 EUR, tel.: 040/381-170 23000191

KURIVO

PRODAM

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 23000158

SUHA hrastova in bukova drva, lahko razžagana, možna dostava, tel.: 031/330-425 23000178

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

DVOSED, nov, 100 x 90 cm, cena po dogovoru, tel.: 041/766-129 23000185

OSTALO

PRODAM

ZAVESE, primerne za vsa okna, ugodno, in oddam frizerski salon, lahko tudi za drugo dejavnost v centru Ljubljane, 26 m², tel.: 068/634-933 23000187

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJA "Divji petelin", primerna za lovsko, kmečko sobo, velikost 130 x 100 cm, tel.: 040/567-544 23000029

PRIDELKI

PRODAM

IZ Vurberških goric vrhunsko vino renski rizling, l. 2021, ocenjen na Vinis zlato priznanje, cena 2,5 EUR/liter. Dostava na Gorenjsko, tel.: 041/646-067 23000046

KRMNI in jedilni krompir, tel.: 040/355-865 23000196

KROMPIR, beli in rdeči, jedilni in krmni, ter bikce in telice simentalce, nad 200 kg, tel.: 031/585-345 23000190

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in grahaste barve, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 22003252

10 dni starega bikca simentalca LS/ČB, tel.: 041/377-102 23000197

BIKCA LS, starega 8 mesecev, in ekspanzijsko posodo 30 l, za centralno, tel.: 04/59-45-146, 041/912-435 23000182

BIKCA ČB, starega 1 teden, tel.: 041/418-616 23000193

ČB bikce, stare 14 dni, tel.: 071/350-423 23000194

KOKOŠI nesnice, več pasem. Pripeljemo v vse večje kraje na Gorenjskem. Kmetija Šraj, Uroš Šraj, Čadramska vas 19, Poljčane, tel.: 031/751-675 23000130

KUNCE za pleme, tel.: 040/672-702 23000184

MLADE kokoši v začetku nesnosti, tel.: 041/378-789 23000179

ZAJCE za pleme, samce in samice, različnih starosti, nemši lisci, tel.: 04/59-58-754, 051/458-346 23000181

ZAJKLE za nadaljnjo vzrejo, stare 1 leto, tel.: 04/25-22-237, 041/899-373 23000192

KUPIM

2 kobili poni, srednje velikosti, stari od 3 do 5 let, z liso na glavi, tel.: 04/59-58-754, 051/458-346 23000183

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

AS planine Pungrat išče pastirja. Pisne prijave s pripirom "NE ODPIRAJ" pošljite na naslov: AS planine Pungrat, Brezje 66, 4243 Brezje. Rok za oddajo prijav do 29. 1. 2023. Dodatne info po tel.: 041/900-581, Peter Potočnik 23000093

DELAVCA s poznavanjem trgovskega blaga ter izkušnjami zaposlimo v skladišču v Kranju, redno ali honorarno. Delo je fizično zahtevno. Intertrend, d.o.o., Savska loka 21, Kranj. Informacije od 9. do 10. ure, tel.: 040/296-750, pi-sarna@intertrend.si 23000189

IŠČEM

IŠČEM DELO – inštrukcije matematike in fizike, tel.: 070/423-493 23000188

STAREJŠI par iz Goričkega v Prekmurju išče pomoč v gospodinjstvu in druga dela. Hrana in stanovanje sta zagotovljena. Vozniški izpit kategorije B. Ostalo po dogovoru, tel.: 070/240-319 23000195

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, 041/583-163 22003254

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, krovna in kleparska dela, sanacije in renovacije, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 23000139

RAZNO

PRODAM

STISKALEC pločevink, cena 30 EUR + poština, tel.: 041/255-636 23000180

ZAHVALE, OSMRTNICE

Zalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati – žrebanje 22. 1. 2023
2, 3, 13, 16, 21, 35, 39 in 9

Loto PLUS: **4, 6, 10, 15, 19, 26, 38 in 21**
Lotko: **6 9 3 4 1 1**

Sklad 25. 1. 2023 za Sedmico: **1.630.000 EUR**
Sklad 25. 1. 2023 za PLUS: **1.910.000 EUR**
Sklad 25. 1. 2023 za Lotka: **300.000 EUR**

Umrl je

FRANCI ČERNE
iz Radovljice

Žalujoči: žena Marjana, hčerka Nataša in sin Miran z družinama

OSMRTNICA

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je veliko prezgodaj zapustila naša draga žena in mami

ZINKA KARLIN

Vsem, ki bi Zinko želeli pospremiti na zadnjo pot, sporočamo, da bo pogreb v petek, 27. januarja 2023, ob 13. uri na Mestnem pokopališču Škofja Loka, žara pa bo na dan pogreba v tamkajšnji mrliški vežici od 10. ure dalje.

Žalujoča mož Andrej in sin Gašper z družino

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je zaključila naša upokojena sodelavka

MARIJA LOTRIČ

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Zavarovalnica Triglav, d. d., Območna enota Kranj

Godla je šla v slast

Člani Turističnega društva Šenčur so minulo soboto skuhali in razdelili nekaj več kot dvesto litrov tradicionalne šenčurske godle.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Šenčur – »Najboljša je s krompirjem v oblicah,« se je strinjalo omizje v klubski sobi Turističnega društva Šenčur, iz katere je po dveh letih premora spet zadišalo po godli, zimski jedi, ki jo člani društva pripravljajo po originalnem šenčurskem receptu. »Namen dogodka je ohranjanje tradicionalne hrane, poleg 'tenstanega' krompirja in 'budla',« je povedala predsednica društva Damjana Pečnik. Pred epidemijo so Dan godle organizirali ob začetku in ob koncu leta, privabljal je domačine in ljubitelje kulinarične posebnosti iz drugih krajev. In tokrat ni bilo nič drugače. »Smo jo kar pogrešali. To je hrana, ki prija v tem času ... Skuhamo jo tudi doma, ampak ni tako dobra kot tukaj,« je bilo slišati obiskovalce, ki so napolnili podstrešno sobo nad okrepevalnico sredi Šenčurja. Nekateri so prišli z loncem v roki in so godlo odnesli domov. V nekaj urah je tako pošlo dobrih dvesto litrov jedi.

Predsednica društva Damjana Pečnik v družbi Žanka Rebernika, v ozadju pa član kuharske ekipe Brane Štular / Foto: Ana Jagodič Dolžan

Kuharska ekipa, v kateri so bili »šefinja« Zalka Jovanovič, Marta Pipan in Brane Štular, je rokave zavihala ob 6. uri zjutraj. Kot smo izvedeli, je najprej treba ločeno skuhati ješprenj in proseno kašo – to so potem dodali praženi čebuli, nato še ješprenj, naslednja obvezna sestavina pa je poleg začimb (majarona, popra, soli

...) svinjska kri, ki jo je treba »dobro pretenstati«. Šenčurska godla se torej ne pripravlja z vodo, v kateri so se barile oziroma kuhale krvavice ob kolinah in so jo gospodinje uporabljale za jed (obarnik), ki ji marsikje pravijo godla, podarjajo v društvu. V skladu z receptom, ki ga je pred leti po ustnem izročilu starejših Šenčurjank zapisala glavna

kuharica Zalka Jovanovič, nazadnje jed dopolnijo še z ocvirki, ki jim pri segrevanju dodajo česen. Ta del kuhanja so lahko spremljali tudi obiskovalci, drugo pa so člani društva opravili že prej. Po besedah predsednice Damjane Pečnik računajo, da si bodo predpasnike, tako kot v preteklosti, znova nadeli v decembru.

Lutka iz cunj tudi za župana

Prostovoljke radovljiškega medgeneracijskega centra že drugo leto v okviru Unicefovega dobredelnega projekta izdelujejo lutke iz cunj. Eno – fantka Cirila – so podarile tudi županu Globočniku.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Prostovoljke Medgeneracijskega centra Radol'ca že drugo leto izdelujejo Unicefove lutke iz cunj. Tako je nastala že kopica prikupnih punčk in fantkov, ki na posvojitelje čakajo na Pošti Radovljica.

Unicefove punčke iz cunj so eden najbolj priljubljenih dobredelnih projektov v Sloveniji, izdelujejo pa jih

Posameznik tako lahko punčko »posvoji« z donacijo v višini dvajset evrov, kolikor

Vsaka lutka predstavlja otroka iz države v razvoju, ki ga je treba cepiti.

stane cepljenje enega otroka proti šestim otroškim nalezljivim boleznim. Tisti, ki donira, pa pravzaprav osreči

Punčke iz cunj na donatorje čakajo na Pošti Radovljica.

/ Foto: Gorazd Kavčič

prostovoljci in prostovoljke po vsej državi. Vsaka lutka predstavlja otroka iz države

Posameznik tako lahko punčko »posvoji« z donacijo v višini 20 evrov, kolikor stane cepljenje enega otroka proti šestim otroškim nalezljivim boleznim.

v razvoju, ki ga je treba cepiti, to pa je tudi namen, za katerega se z lutkami zbira sredstva.

trojno, poudarjajo na Ljudski univerzi Radovljica: izdelovalko oziroma izdelovalca, obdarovanca – ali sebe, če jo kupi zase – in otroka, ki mu reši življenje.

Radovljiški prostovoljci so dobredelni projekt pred kratkim predstavili tudi županu Cirilu Globočniku. »Podarili smo mu tudi fantka Cirila, ki mu je na las podoben. Eden drugega sta se zelo razveselila. Dogovorili smo se, da bomo punčke in fantke jeseni 2024 razstavili v prostorih Občine Radovljica,« so povedali po srečanju.

Župan Ciril Globočnik se je razveselil podarjene lutke – fantka Cirila, ki mu je, tako pravijo prostovoljke, ki so ga izdelale, na moč podoben ... / Foto: arhiv LUR

Po novem letu začnem hujšati

»Hujšanje ne temelji na odpovedovanju živlom, temveč na spreminjanju navad in učenju, kako posamezno živilo ustrezno vpeljati v naše obroke,« pravi diplomirana dietetičarka Neja Doles.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – »Novo leto simbolizira novo poglavje našega življenja, zaradi česar si ob izteku starega leta veliko ljudi zada zaobljube, kaj si želijo doseči do konca leta. Ste med njimi tudi vi? Katere ste si zadali letos? Sploh ne dvomim, da je med njimi zaobljuba: 'Moram shujšati.' Ali pa: 'Do poletja moram biti fit.' Imam

prav? Kolikokrat ste že začeli, a še pred koncem obupali?« Takole je zapisala diplomirana

Kolikokrat ste že začeli, a še pred koncem obupali?

rana dietetičarka Neja Doles iz Centra za krepitev zdravja, ki deluje pod okriljem Zdravstvenega doma Kranj. Ob tem poudarja: »Hujšanje ne

temelji na odpovedovanju živlom, temveč na spreminjanju navad in učenju, kako posamezno živilo ustrezno vpeljati v naše obroke na način, da telesu zagotovimo vsa potrebna hranila, hkrati pa tudi potešimo željo po najljubših prigrizkih, ki jih količinsko ustrezno omejimo.« Če želite izvedeti, kako sestavljati uravnotežene obroke, kako v svoje obroke

vključiti več beljakovin, kako izgubiti odvečne kilograme, ob tem pa še vedno uživati v svojih najljubših jedeh in še več, vas vabijo na stojnico Centra za krepitev zdravja Kranj, ki bo v Mestni knjižnici Kranj v sredo, 25. januarja, med 9. in 12. uro. Na isti lokaciji bodo v torek, 14. februarja, ob 18. uri izvedli tudi delavnico Po novem letu začnem hujšati.

vremenska napoved

Danes bo oblačno s padavinami, ki bodo popoldne slabele. Po nižinah pa večinoma rahlo deževalo, nad 700 metri nad morjem pa snežilo. V višjih predelih lahko zapade od 5 do 10 centimetrov snega. Jutri bo pretežno oblačno, oblačnost se bo čez dan ponekod trgala. V četrtek bo oblačno in suho.

